

Väljaandja:	Teede- ja Sideminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2013
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2015
Avaldamismärge:	RT I, 12.06.2013, 17

Ohtlike veoste autoveo eeskiri¹

Vastu võetud 14.12.2001 nr 118

[RTL 2002, 6, 53](#)

jõustumine 14.01.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
29.08.2002	RTL 2002, 102, 1555	16.09.2002
19.12.2002	RTL 2002, 149, 2177	02.01.2003
10.07.2003	RTL 2003, 85, 1247	26.07.2003
01.12.2005	RTL 2005, 116, 1830	11.12.2005
06.11.2007	RTL 2007, 85, 1427	17.11.2007
19.01.2009	RTL 2009, 10, 116	01.02.2009
21.09.2009	RTL 2009, 75, 1094	03.10.2009
15.06.2010	RT I 2010, 37, 226	02.07.2010
06.06.2011	RT I, 10.06.2011, 1	13.06.2011
06.06.2013	RT I, 12.06.2013, 16	01.07.2013

Määrus kehtestatakse «[Autoveoseaduse](#)» § 23 lõike 1 punkti 1 alusel ning arvestades «Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepet (ADR)» [[RTL 2003, 85, 1247](#)- jõust. 26.07.2003]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib ohtlike veoste vedu riigisisel ja rahvusvahelisel autoveol.

(1¹) Määrus ei reguleeri veolepingu poolte lepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.

(2) Ohtlikeks veosteks loetakse vastavalt «Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppele (ADR)» (edaspidi *ADR*) ained ja esemed, mis plahvatus-, tule- või kiiritusohu, mürgisuse, sööbivuse või muude omaduste tõttu võivad tekitada veoprotsessis kahju inimeste tervisele, varale või keskkonnale.

(3) Ohtlike veoseid liigitatakse järgmiselt:

1) klass 1	lõhkeained ja neid sisaldavad esemed;
2) klass 2	gaasid;
3) klass 3	tuleohtlikud vedelikud;
4) klass 4.1	tuleohtlikud tahked ained, isereageerivad ained ja tahked mitteplahvatavas olekus lõhkeained;
5) klass 4.2	isesüttivad ained;
6) klass 4.3	ained, mis veega kokku puutudes eraldavad tuleohtlikke gaase;
7) klass 5.1	oksideerivad ained;
8) klass 5.2	orgaanilised peroksiidid;

9) klass 6.1	mürgised ained;
10) klass 6.2	nakkusohtlikud ained;
11) klass 7	radioaktiivsed materjalid;
12) klass 8	sööbivad ained;
13) klass 9	muud ohtlikud ained ja esemed.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(4) Ohtlike ainete ja esemete nimekiri on toodud määruse lisas 1.
[RTL 2002, 102, 1555- jõust. 16.09.2002]

§ 2. Erisused

(1) Määruse nõudeid ei rakendata riigisisisel autoveol järgmistel juhtumitel:

1) füüsilise isiku teostataval autoveol, juhul kui veos on jaemüügi pakendis, määratud isiklikuks või koduseks kasutamiseks, puhkuseks või sportimiseks. Kui veoseks on tuleohtlikud vedelikud, mida veetakse taastäidetavates anumates, mille täidab eraisik või mis on mõeldud eraisikule, ei tohi nende kogus ületada 60 liitrit anuma kohta ja 240 liitrit veoüksuse kohta. Jaemüügi pakend ei tohi lekkida. Jaemüügi pakendiks ei loeta paaki, vahekonteinerit ja suurpakendit;

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

2) masina või seadme veol, mille korpusel või tööseadmes sisaldub ohtlikke aineid, mis normaalsetes veotingimustes ei tohi lekkida;

3) saadetistel ehitus- või tsiviilehitusplatsidele või sealt tagasi või uurimise, remondi ja hooldusega seotud veostel. Selliste veoste kogus ei tohi ületada 450 liitrit pakendi kohta ja maksimaalne kogus ei tohi ületada lisas 2 toodud väikeses koguses ohtliku aine autoveo koguseid. Ettevõtja peab tarvitusele võtma vajalikke meetmeid mis tahes veose lekkimise vältimiseks. Nimetatud erandeid ei kohaldata klass 7 veoste veol.

Käesolevas punktis nimetatud ettevõtja poolt iseenda varustamiseks või veose väliseks ja sisemiseks ümberjaotamiseks teostatud vedu ei kuulu käesoleva erandi alla;

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

4) avariiteenistuse poolt või järelevalve all teostataval veol, sealhulgas tehnobisõiduki puhul, mis veab ohtlikke veoseid sisaldavat ja avarii teinud või rikkis sõidukit lähimasse sobivasse ohutuskohta;

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

5) hädaabi veol, mille eesmärk on inimelude päästmine või keskkonna kaitsmine tingimusel, et on rakendatud kõiki meetmeid sellise veo täielikult ohutuks teostamiseks;

6) tühjade puhastamata pakendite veol, kui on võetud tarvitusele meetmed riskide kõrvaldamiseks;

6¹) tühja puhastamata statsionaarse survepaagi või paagi, milles veeti klass 2 gaase liigi koodiga A, O, F või klass 3 ja klass 9 II või III pakendigrupi aineid või klass 6.1 II või III pakendigrupi pestitsiidide, veol, kui:

a) kõik avad, välja arvatud kaitselappide avad, on veo ajal hermeetiliselt suletud;

b) mis tahes lekkimine on välditud;

c) veos on kinnitatud alusvankrile või veokasti või mis tahes kinnitusvahendisse, sõidukile või konteinerisse selliselt, et veos normaalsetes veoludes ei kao ega nihku.

Toodud erand ei laiene survepaakidele ja paakidele, milles sisaldub mitteplahvatavas olekus lõhkeaine või aine, mille vedu on ADR kohaselt keelatud;

[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

7) gaasi veol, kui:

a) gaas asub vedu teostava sõiduki paagis ja on ette nähtud mootori või mis tahes eriseadme tööks (näiteks külmutusseade);

b) gaas asub veetava sõiduki kütusepaagis, kusjuures kütuse kraan paagi ja mootori vahel peab olema suletud ning elektrikontakt avatud;

c) gruppide A ja O gaasi rõhk anumates temperatuuril 20 °C ei ületa 200 kPa (2 baari) ja gaas on veo ajal täielikult gaasilises olekus ja kui gaas ei ole veeldatud või jahutamise tõttu veeldatud olekus. See kehtib igasuguste anumate või paakide kohta, näiteks ka masina osade ja mõteseadmete kohta;

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

d) gaas sisaldub sõiduki tööks vajalikus seadmes (näiteks tulekustuti või täispumbatud rehvid ning ka varuosana või koormana);

e) gaas sisaldub sõiduki eriseadmes ning on vajalik tema eriseadme tööks veo ajal (jahutusüsteem, kalapaak, soojendusseade jne) ning ka nende eriseadmete varupaakides või puhastamata tühjades varupaakides, mida veetakse sama sõidukiga;

f) [kehtetu - RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

g) gaas sisaldub toiduaines või joogis;

h) gaas sisaldub spordivahendis;

i) gaas sisaldub kerges balloonis, mille purunemisega kaasneb mis tahes mõju jääb saadetise siseseks;

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

8) vedelkütuse veol, kui:

a) kütus asub vedu teostava sõiduki paakides ja on ette nähtud mootori või mis tahes eriseadme tööks. Kütust võib vedada kohtkindlas kütusepaagis, mis on vahetult ühendatud sõiduki mootoriga ja/või liseseadmetega ning vastab tehnilistele nõuetele, või teisaldatavas kütusekonteineris (näiteks kanister). Kohtkindlate paakide kogumahutavus veoüksuse kohta ei tohi ületada 1500 liitrit, millest haagisel asuvate kohtkindlate paakide mahutavus ei tohi ületada 500 liitrit. Maksimaalselt 60 liitrit kütust veoüksuse kohta tohib vedada teisaldatavates kütusekonteinerites. Käesolevas punktis loetletud piirangud ei kehti eritalituse poolt kasutatava sõiduki kohta;

b) veosena veetavas sõidukis või muus veovahendis (näiteks mootorpaat) sisalduv kütus on ette nähtud nende liikumapanemiseks või nende mis tahes seadme tööks. Kõik kraanid mootori või seadme ja kütusepaagi vahel peavad olema veo ajal suletud, välja arvatud juhul, kui seda ei võimalda seadme töös hoidmise vajadus. Võimaluse korral peab sõiduk või muu veovahend olema laaditud püstiasendis ja kindlustatud ümberkukkumise vastu;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

9) sõiduki seadmetes kasutatavate liitiumakude või veo ajal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud seadmete liitiumakude suhtes (nt sülearvuti).

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(2) Määruse nõudeid ei rakendata:

1) väikeses koguses ohtliku aine § 36 ja lisa 2 kohasel autoveol;

2) piiratud koguses pakitud ohtliku aine § 37 ja lisa 3 kohasel autoveol;

2¹) jahutusaine või konditsioneeris kasutatava lämmatava gaasi, mis vähendab või asendab atmosfääris hapnikku § 27² kohasel autoveol;

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

3) demineerimistöodel leitud lõhkematerjali veol leiukohast lõhkamiskohale;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

4) erandkoguses ohtliku veose autoveol (lisa 13).

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(3) [Kehtetu - RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 3. Mõisted

Määruses ja selle lisades on kasutatud järgmisi mõisteid:

1) **aeglustisüsteem** (*Endurance braking system*) on ette nähtud hoidma sõiduki püsivat kiirust pikal laskumisel ilma sõidu-, avarii- või seisupidurit kasutamata;

2) **anum** (*Receptacle*) on ainete või esemete paigutamiseks ja hoidmiseks ette nähtud nõu koos kõikide sulguritega. See definitsioon ei kehti korpuste kohta. Klass 2 gaaside anumateks on krüotehnilised anumad, balloonid, torukujulised anumad, survevaadid, balloonikogumid ja klass 1 anumateks kastid, pudelid, plekknõud, vaadid, purgid või torukujulised anumad koos erineva sise- või vahepakendis kasutatavate sulguritega;

3) **arvutuslik rõhk** (*Calculation pressure*) on teoreetiline rõhk, mis on vähemalt võrdne katserõhuga, mis vastavalt veetava aine ohtlikkusele võib suuremal või väiksemal määral ületada töö rõhku ning mida kasutatakse üksnes korpuse seina paksuse määramiseks, sõltumatult mis tahes välisest või sisemisest tugevduselemendist. Arvutusliku rõhuga seotud mõisted:

a) **katserõhk** (*Test pressure*) on esmasel või korralisel katsetusel nõutav kõrgeim rõhk;

b) **täitmise rõhk** (*Filling pressure*) on maksimaalne rõhk, mis tegelikult paagis selle rõhu all täitmisel tekib;

c) **tühjendamise rõhk** (*Discharge pressure*) on maksimaalne rõhk, mis tegelikult paagis tekib selle rõhu all tühjendamise ajal;

d) **maksimaalne töö rõhk (manomeetriline rõhk)** (*Maximum working pressure (gauge pressure)*) on kõrgeim järgmisest kolmest rõhust:

– kõrgeim paagile tegelikult lubatav rõhk täitmise ajal (maksimaalne lubatav täitmise rõhk);

– kõrgeim paagile tegelikult lubatav rõhk tühjendamise ajal (maksimaalne tühjendamise rõhk);

– tegelik manomeetriline rõhk, mida avaldab paagile maksimaalsel töötemperatuuril tema sisu;

4) **balloon** (*Cylinder*) on veetav surveanum veemahutavusega mitte üle 150 liitri;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

5) **balloonikogum** (*Bundle of cylinders*) on üksteise külge kinnitatud ja omavahel kollektoriga ühendatud balloonide kogum, mida veetakse ühe ühikuna. Balloonikogumi veemahutavus on kuni 3 000 liitrit, välja arvatud balloonikogumid klassi 2 mürgiste gaaside veoks (aine liigi koodis täht T), mille veemahutavus on kuni 1000 liitrit;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

6) **gaas** (*Gas*) on aine, mis temperatuuril 20 °C ja normaalrõhul 101,3 kPa on täielikult gaasiline ja temperatuuril 50 °C omab aururõhku üle 300 kPa (3 baari);

7) **hermeetiliselt suletud paak** (*Hermetically closed tank*) on paak, mille avaused on hermeetiliselt suletud ja mis ei ole varustatud kaitseklappidega, kaitsemembraanidega või teiste sarnaste ohutusseadmetega või paak, millel on enne kaitseklappe kaitsemembraan;

8) **kerppaak** (*Demountable tank*) on paak, mis ei ole püsipaak, teisaldatav paak, paakkonteiner, mahutikogumiga veoki element või mitmeelemendiline gaasikonteiner, mille mahutavus on üle 450 liitri, mis pole konstrueeritud veoste vedamiseks ilma sõidukita ning mida saab normaalselt teisaldada ainult tühjana;

9) **konteiner** (*Container*) on veovahend, mis on:

– püsivate omadustega ja piisavalt vastupidav korduvas kasutamiseks;

– spetsiaalselt konstrueeritud veoste veoks ühe või enama veoliigi poolt ilma veost vahepeal välja laadimata;

– varustatud seadmetega, mis võimaldavad selle kohest ümberlaadimist;

– konstrueeritud selliselt, et seda oleks lihtne täita ja tühjendada.

Konteineriga seotud mõisted:

- a) **vahetuskere** (*Swap body*) on konteiner, mis on mehaanilist tugevust silmas pidades ehitatud ainult sõidukil vedamiseks, kusjuures teda saab sõidukitelt maha võtta ja uuesti laadida sõidukil asuvate seadmete ning selle enese toendite abil, kuid teda ei saa vinnastada;
- b) **kinnine konteiner** (*Closed container*) on täielikult suletud jäiga lae, külgsseite, otsaseinte ja põhjaga konteiner ning avatava laega konteiner, mille lagi on veo ajal suletud;
- c) **suurkonteiner** (*Large container*) on rahvusvahelise ohutute konteinerite konventsiooni kohane konteiner, mis ei vasta väikekonteineri mõistele ja mille nelja välimise alumise nurga poolt kaetud ala on kas vähemalt 14 m² või vähemalt 7 m² suurune pind varustatuna ülemiste nurgaliitmikega;
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]
- d) **väikekonteiner** (*Small container*) on konteiner, mille mõni üldine välismõõde (pikkus, laius, kõrgus) on väiksem kui 1,5 m või sisemine maht ei ületa 3 m³;
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]
- e) **IBC** (*IBC – intermediate bulk container*) on tahkete ainete või vedelike jäik või elastne vahekonteiner (transpordipakend), mis sõltuvalt veose pakendigrupist võib olla erineva mahutavusega, kuid mitte üle 3 m³, ning on ette nähtud mehhaniseeritud käitlemiseks ja vastupidav veol tekkivatele pingetele;
- f) **suurpakend** (*Large packaging*) on pakend, mis koosneb välispakendist, milles on esemed või sisepakendid, mis on ette nähtud masinkäitlemiseks ja mille netomass on üle 400 kilogrammi või mahutavus üle 450 liitri, kuid kogu ruumala mitte üle 3 m³;
- 10) **korpus** (*Shell*) on ainet sisaldav kest koos avauste ja nende sulguritega;
- 11) **krüotehniline anum** (*Cryogenic receptacle*) on veetav, termiliselt isoleeritud sügavjahutamisega veeldatud gaaside anum veemahutavusega mitte üle 1000 liitri;
[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]
- 12) **leeksoojendi** (*Combustion heater*) on seade, milles kasutatakse soojendamiseks otseselt vedel- või gaaskütust ja ei kasutata sõiduki töötava mootori jääksoojust;
- 13) **anumakogumiga sõiduk** (*Battery-vehicle*) on sõiduk, mis sisaldab üksteisega kollektoriga ühendatud ja veoüksusega püsivalt ühendatud elemente, milleks võivad olla balloonid, torukujulised anumad, balloonikogumid, survevaadid ning klass 2 gaaside veoks ette nähtud rohkem kui 450-liitri mahutavusega paagid;
- 14) **mitmeelemendiline gaasikonteiner** (*Multiple-element gas container (MEGC)*) on omavahel kollektoriga kokku ühendatud ja raami paigutatud kogum elemente, milleks võivad olla balloonid, torukujulised anumad, surveanumad ja balloonikogumid ning klass 2 gaaside veoks ette nähtud rohkem kui 450-liitri mahutavusega paagid;
- 15) **n.o.s kirje** («**kui pole teisiti sätestatud**» kirje) (*N.O.S. entry (not otherwise specified entry)*) on ühine kirje, millesse aine, segu, lahus või ese võib olla määratud, kui ta pole nimeliselt märgitud lisas 1 ning omab n.o.s kirjele vastavat klassile, klassifitseerimistunnusele, pakendigrupile ja nimele ning kirjeldusele vastavaid keemilisi, füüsilisi ja/või ohtlikke omadusi;
- 16) **paak** (*Tank*) on korpus koos käitamishanditega ja konstruktsioonielementidega. Kui seda kasutatakse üksinda, tähendab mõiste «paak» paakkonteinerit, teisaldatavat paaki, kergpaaki või püsipaaki, kaasa arvatud paagid, mille moodustavad anumakogumiga sõiduki või mitmeelemendilise gaasikonteineri elemendid;
- 17) **paakkonteiner** (*Tank-container*) on veovahend, mida kasutatakse gaasi, vedela, pulbrilise või granuleeritud aine vedamiseks ja mis vastab konteineri mõistele ning mille mahutavus klassi 2 ainete vedamisel on üle 450 liitri. Paakkonteiner koosneb korpusest ja seadmetest, kaasa arvatud seadmed paakkonteineri laadimise hõlbustamiseks;
[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]
- 18) **paaksõiduk** (*Tank-vehicle*) on vedeliku, gaasi, pulbrilise või granuleeritud aine veoks mõeldud sõiduk, mis koosneb ühest või mitmest püsipaagist. Lisaks vedavale sõidukile või selle käiguosale koosneb paaksõiduk ühest või mitmest korpusest, nende käitamishanditest ning sõlmedest nende kinnitamiseks sõiduki või veermiku külge;
- 19) **pakendigrupp** (*Packing group*) on grupp, millesse teatud ained või esemed pakkimise eesmärgil, nende veo ohtlikkuse astmest sõltuvalt, võib määrata. Pakendigrupid on järgmised:
a) I pakendigrupp: kõrge ohtlikkusega ained;
b) II pakendigrupp: keskmise ohtlikkusega ained;
c) III pakendigrupp: madala ohtlikkusega ained;
- 20) **puistevedu** (*Carriage in bulk*) on pakendamata tahke aine või esemete vedu sõidukis või konteineris;
- 21) **püsipaak** (*Fixed tank*) on rohkem kui 1000-liitri mahutavusega paak, mis on kohtkindlalt kinnitatud sõidukile (milline muutub sel juhul paaksõidukiks) või on sellise sõiduki runga lahutamatu osa;
- 22) **saadetis** (*Package*) on pakkimisoperatsiooni lõpp-produkt, mis koosneb pakendist või suurest pakendist või IBC-st ja selle saatmiseks ette valmistatud sisust. Mõiste hõlmab gaasianumaid ja esemeid, mida oma suuruse, massi või kuju tõttu võib vedada pakendamata või tugiraamides, korvpakendites või teisaldusvahendites. Mõiste ei kehti veose kohta, mida veetakse puisteveosena või paagis;
- 23) **surveanum** (*Pressure receptacle*) on üldmõiste, mis hõlmab mõistet balloon, torukujuline anum, survevaat, krüotehniline anum, balloonikogum ja päästesurveanum;
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]
- 24) **sõiduk** on kas komplektne (näiteks rungale ehitatud furgoonauto, veoauto, veduk, haagis), mittekomplektne (näiteks rung, rung koos kabiiniga, haagise rung) või komplekteeritud (näiteks rung koos kabiiniga, millele on paigaldatud kere), mis on ette nähtud ohtlike veoste veoks teedel; Sõidukiga seotud mõisted:
a) **EX/II sõiduk või EX/III sõiduk** on ette nähtud lõhkeainete ja neid sisaldavate esemete (klass 1) veoks;
b) **FL sõiduk** on ette nähtud mitte üle 60 °C leekpunktiga vedeliku (välja arvatud diislikütus, mis vastab standardile EN 590:2004, ja gaasiõli ja kerge kütteõli (URO nr 1202), mille leekpunkt on määratud standardiga

EN 590:2004) või tuleohtliku gaasi veoks paakkonteineris, teisaldatavas paagis või MEGC-s mahutavusega üle 3 m³, püsipaagis või kergpaagis mahutavusega üle 1 m³ või mahutikogumiga sõidukis mahutavusega üle 1 m³; [RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

c) **OX sõiduk** on ette nähtud stabiliseeritud vesinikperoksiidi või üle 60% stabiliseeritud vesinikperoksiidi vesilahuse (klass 5.1 ÜRO nr 2015) veoks paakkonteineris või teisaldatavas paagis mahutavusega üle 3 m³, püsipaagis või kergpaagis mahutavusega üle 1 m³;

d) **AT sõiduk** on ette nähtud, peale FL või OX sõiduki, ohtlike veoste veoks paakkonteineris, teisaldatavas paagis või MEGC-s mahutavusega üle 3 m³, püsipaagis või kergpaagis mahutavusega üle 1 m³ või anumakogumiga sõidukis mahutavusega üle 1 m³, mis ei ole FL sõiduk;

e) **lahtine sõiduk** (*Open vehicle*) on madelveokastiga sõiduk;

f) **kaetud sõiduk** (*Sheeted vehicle*) on lahtine sõiduk, mis on varustatud veost kaitsva kattega (näiteks tent või koormakate);

g) **kinnine sõiduk** (*Closed vehicle*) on kinnise veoruumiga sõiduk;

25) **teisaldatav paak** (*Portable tank*) on «Rahvusvahelise ohutute konteinerite konventsioonile» või «Rahvusvahelise ohtlike kaupade mereveo koodeksile» (edaspidi *IMDG koodeks*) vastav multimodaalne paak, mille mahutavus klassi 2 ainete veoks kasutamise korral on üle 450 liitri;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

26) **torukujuline anum** (*Tube*) (klass 2) on õmbluseta, veetav surveanum, mille veemahutavus on üle 150 liitri ja ei ületa 3000 liitrit;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

27) **täismass** (*Maximum mass*) on sõiduki juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõiduki suurim mass, mida lubab valmistaja;

28) **vaakum-jäätmepaak** (*Vacuum-operated waste tank*) on püsi- või kergpaak, mida kasutatakse peamiselt ohtlike jäätmete veol, mille konstruktsioon ja/või varustus hõlbustavad jäätmete peale- ja mahalaadimist;

29) **veoüksus** (*Transport unit*) on haagiseta või haagisega mootorsõiduk;

30) **ÜRO number** (*UN number*) on neljast numbrist koosnev ÜRO väljatöötatud ohtliku aine või eseme identifitseerimise number;

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

31) **survevaat** (*Pressure drum*) on keevitatud, veetav surveanum, mille veemahutavus on üle 150 liitri ja ei ületa 1000 liitrit (näiteks veerevõõga varustatud silindrilised anumad, jalastega anumad või raamid anumad);

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

32) **Euroopa Majanduskomisjoni eeskiri nr 13** (*ECE Regulation*) on ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni Genfi 1958. a «Ratassõidukile ning sellel kasutatava ja/või sellele paigaldatava varustuse ja osade ühtlustatud tehnonõuete vastuvõtmise ning nende nõuete alusel väljastatud kinnituste vastastikuse tunnustamise kokkuleppele» lisaks antud eeskiri;

33) **mahtkonteiner** (*Bulk container*) on konteineri mõistele vastav mis tahes vooderdise või kattekihiga mahutisüsteem, mis on ette nähtud mahutisüsteemiga otseses kokkupuutes oleva tahke aine veoks (näiteks konteiner, eriotstarbeline merekonteiner, skipp, mahtveopunker, vahetuskere, künakonteiner, rataskonteiner, sõiduki veoseruum jms). Pakend, IBC, suurpakend ja paak ei ole mahtkonteiner;

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

34) **meeskonna liige** (*Member of a vehicle crew*) on juht ja muu sõidukis viibimiseks õigustatud isik, kelle sõidukis viibimise põhjuseks on ohutus, turvalisus, koolitus või tootmisvajadus;

[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

35) **mobiilne lõhkeainete tootmisüksus (MEMU)** (*Mobile explosives manufacturing unit (MEMU)*) tähendab üksust lõhkeainete või laengu valmistamiseks ohtlikest ainetest, mis ei ole lõhkeained, või sellist üksust kandvat sõidukit. Üksus koosneb mitmest paagist, mahtkonteinerist, töötlemiseks kasutatavatest seadmetest ning pumpadest ja muudest seadmetest. MEMU-d võivad sisaldada eraldi sektsioone pakendatud lõhkeainete jaoks. MEMU-dele esitatavad nõuded kehtivad ainult veo suhtes. Lõhkeainete ja laengute valmistamise suhtes kehtivad lõhkematerjaliseaduse nõuded;

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

36) **pakend** (*Packaging*) tähendab ühte või mitut ADR nõuetele vastavat anumad ning mis tahes muid komponente või materjale, mida on vaja hoiustamise funktsiooni täitmiseks ning muudel ohutuseesmärkidel;

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

37) **IMDG koodeks** (*IMDG Code*) tähendab Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt Londonis avaldatud rahvusvahelist ohtlike kaupade mereveo eeskirja (*International Maritime Dangerous Goods Code*) kui Rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel (1974. aasta SOLAS konventsioon) rakendamist;

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

38) **aine liigi kood** (*classification code*) tähistab klasside 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 ja 9 ainete ja esemete korral nende omadusi. Klass 1 ohtlike ainete ja esemete jaoks koosneb koodi allklassi numbrist ja sobivusgrupi tähest, millised on määratud vastavalt kindlatele kriteeriumidele. Klass 2 ohtlike ainete ja esemete jaoks koosneb koodi numbrist ja ühest või enamast tähest, mis märgivad ohtliku omaduse grupe. Klassi 7 ohtlikud ained ja esemed ei oma klassifikatsiooni koodi;

[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

39) **veopakend** (ingl k *Overpack*) tähendab katet, millist kasutatakse (klass 7 puhul üksiku kaubasaatja poolt), et ühte või mitut saadetist üheks kokku pakkida, et neid oleks kergem teisaldada ja veo ajal ladustada.

Veopakendid on näiteks:

a) laadimisalus, nagu näiteks kaubaalus, millele on asetatud või virnastatud ning plastkilega, kahaneva või veniva pakendkilega või muul sobival viisil kokku pakitud mitu saadetist, või

b) väline kaitsev pakend nagu näiteks kast või korvpakend;

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

40) **avatud krüotehniline anum** (*Open cryogenic receptacle*) on transporditav, termiliselt isoleeritud anum sügavjahutamiseks veeldatud gaasidele, mida hoitakse atmosfäärirõhul sügavjahutamiseks veeldatud gaasi pideva ventileerimisega;

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

41) **päästepakend** (*Salvage packaging*) on eripakend, millesse on paigutatud kahjustatud, defektset, lekkivad või nõuetele mittevastavad ohtlike veoste saadetised või puistunud või lekkinud ohtlikud veosed nende veoks regenereerimiseks või kasutusest kõrvaldamiseks;

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

42) **päästesurveanum** (*Salvage pressure receptacle*) on surveanum, mille veemahutavus ei ületa 1000 liitrit, millesse on paigutatud kahjustatud, defektset, lekkivad või nõuetele mittevastavad surveanumad nende veoks regenereerimiseks või kasutusest kõrvaldamiseks.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 3¹. Tunnelite läbimise piirangud

(1) Ohtlike veoseid läbi tunnelite vedavatele veokitele piirangute kehtestamisel peab pädev asutus määrama tunnelile ühe käesoleva paragrahvi lõikes 3 määratletud tunnelikategooria. Sealjuures tuleb arvestada tunneli omadusi, riskianalüüsi, sealhulgas alternatiivsete marsruutide ja veoliikide olemasolu ja sobivust ning liikluskorraldusega seotud küsimusi. Ühele ja samale tunnelile võib määrata mitu erinevat tunnelikategooriat, näiteks sõltuvalt kellaajast, nädalapäevast ja muudest sarnastest näitajatest.

(2) Kategooria määramine lähtub põhilistest ohtudest, mis võivad kaasa tuua arvukalt inimohvreid või tõsiselt kahjustada tunneli konstruktsiooni ja milleks on:

- 1) plahvatused;
- 2) mürgise gaasi või lenduva mürgise vedeliku eraldumine;
- 3) tulekahjud.

(3) Tunnelid on jaotatud viide kategooriasse:

- 1) A-kategooria tunnel – ohtlike veoste veole piiranguid ei ole;
- 2) B-kategooria tunnel – piiratud on selliste ohtlike veoste vedu, mis võivad põhjustada väga tugeva plahvatuse;
- 3) C-kategooria tunnel – piiratud on selliste ohtlike veoste vedu, mis võivad põhjustada väga tugeva plahvatuse, tugeva plahvatuse või suures koguses mürkaine eraldumise;
- 4) D-kategooria tunnel – piiratud on selliste ohtlike veoste vedu, mis võivad põhjustada väga tugeva plahvatuse, suures koguses mürkaine eraldumise või suure tulekahju;
- 5) E-kategooria tunnel – piiratud on kõigi ohtlike veoste vedu, välja arvatud ohtlikud veosed ÜRO numbritega 2919, 3291, 3331, 3359 ja 3373. Piiratud on ka piiratud kogustes pakitud ohtlike kaupade vedu juhul, kui veetavate saadetiste brutomass ületab 8 tonni veoüksuse kohta.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(4) Tunnelite läbimise piirangud peab tähistama liiklusemärgide ja viitadega.

(5) Liiklusemärgid, mis keelavad ohtlike veoseid vedavatel veokitel maanteetunnelisse sisenemise, peavad olema kinnitatud kohta, kus on võimalik valida alternatiivne marsruut.

(6) Kui tunnelisse sisenemine on piiratud või ette on nähtud alternatiivse marsruudi kasutamine, peavad märkide juures olema järgmised piirangute koodiga lisatahvlid (lisa 14):

- 1) märk puudub – piiranguid ei ole;
- 2) märk koos lisatahvliga, millel on täht B ja mis kehtib sõidukitele, mis veavad B-kategooria tunnelitesse mittelubatavaid ohtlike veoseid;
- 3) märk koos lisatahvliga, millel on täht C ja mis kehtib sõidukitele, mis veavad C-kategooria tunnelitesse mittelubatavaid ohtlike veoseid;
- 4) märk koos lisatahvliga, millel on täht D ja mis kehtib sõidukitele, mis veavad D-kategooria tunnelitesse mittelubatavaid ohtlike veoseid;
- 5) märk koos lisatahvliga, millel on täht E ja mis kehtib sõidukitele, mis veavad E-kategooria tunnelitesse mittelubatavaid ohtlike veoseid.

(7) Tunneli piirangud ei kehti, kui ohtlike veoste vedu toimub §-s 2 nimetatud juhtudel.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

2. peatükk RAHVUSVAHELINE AUTOVEDU

§ 4. Rahvusvahelise autoveo korraldus

(1) Rahvusvaheline autoveo toimub ADR nõuete kohaselt.

(2) Rahvusvahelisel autoveol peab autojuhil kaasas olema ADR nõuete kohane koolituse tunnistus ja sõiduki rahvusvahelisele ohtlike veoste autoveole lubamise tunnistus.

(3) Rahvusvahelisel autoveol kehtivad Maanteeameti ja teiste riikide pädevate ametiasutuste poolt välja antud: [RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

- 1) ADR kohane sõiduki rahvusvahelisele ohtlike veoste autoveole lubamise tunnistus;
- 2) ohtlikku veost vedava autojuhi ADR kohase koolituse tunnistus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud tunnistus väljastatakse paaksõidukile, mille veoanum on kontrollitud ja mille veoanumal on käesoleva määruse § 29 lõike 2 kohane katsetuse läbimist näitavkirje. [RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

3. peatükk **RIIGISISENE AUTOVEDU**

1. jagu **Ohutusalased kohustused**

§ 5. Veos osalejad ja nende üldised ohutusalased kohustused

(1) Veos osalejad on kaubasaatja (edaspidi *saatja*), vedaja, kaubasaaja (edaspidi *saaja*) ja sõltuvalt veosest ka laadija, pakkija, paagi täitja või paagi operaator.

(2) Autoveos osalejad peavad tarvitusele võtma vajalikke meetmeid olenevalt võimalike ohtude laadist ja ulatusest, et vältida kahjustusi ning vigastusi ja vajaduse korral vähendada nende mõju miinimumini.

(3) Kui veoprotsessis ilmneb otsene oht inimeste tervisele, varale või keskkonnale, peavad osalejad sellest otsekohe teatama Häirekeskuse hädaabinumbrile ja andma informatsiooni, mis on nende tegevuseks vajalik. [RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 6. Saatja ohutusalased kohustused

(1) Ohtlike veoste saatja peab autoveoks üle andma nõuetele vastava veose. Ohutuse tagamiseks peab saatja:

- 1) kindlustama, et ohtlikud veosed on klassifitseeritud ja lubatud veoks ADR nõuete kohaselt;
- 2) varustama vedaja veodokumentidega ja vajadusel nõutud veo- ja lisadokumentidega (load, kinnitused jne); [RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]
- 3) kasutama nende ainete veoks sobivat pakendit, suurt pakendit, vahekonteinerit ja paaki (paaksõiduk, kergpaak, anumakogumiga sõiduk, mitmeelemendiline gaasikonteiner, teisaldatav paak ja paakkonteiner), mis kannavad nõuetekohaseid tähistusi;
- 4) vastama lähetamise vahendite ja ekspedeerimise piirangute nõuetele;
- 5) kindlustama, et ka tühi, puhastamata ja degaseerimata paak (paaksõiduk, kergpaak, anumakogumiga sõiduk, mitmeelemendiline gaasikonteiner, teisaldatav paak ja paakkonteiner) või tühi, puhastamata sõiduk ning suur- ja väikekonteiner on vastavalt märgistatud ja tähistatud ning et tühi, puhastamata paak on suletud ja samasuguse lekkimiskindlusega, nagu oleks ta täidetud.

(2) Kui saatja kasutab teise osaleja (pakkija, laadija, täitja jne) teenuseid, peab ta võtma tarvitusele vastavaid meetmeid, et kindlustada saadetise vastavus nõuetele. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 3 ja 5 nimetatud nõuete täitmisel võib saatja lähtuda teiste osalejate informatsioonist ning andmetest.

(3) Kui saatja tegutseb kolmanda osapoole huvides, peab see saatjat kirjalikult informeerima, et tegu on ohtliku veosega ning andma talle kogu informatsiooni ja dokumendid, mida saatjal on vaja oma kohustuste täitmiseks. [RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 7. Vedaja ohutusalased kohustused

(1) Ohutuse tagamiseks peab vedaja kontrollima, et:

- 1) veetavad veosed on veoks lubatud;
- 2) ettenähtud dokumentatsioon on veoüksusega kaasas;
- 3) sõidukil ja veosel puuduvad ilmsed defektid, lekked või praod ja et seadmeid ei ole puudu;
- 4) sõidukil oleva paagi, anumakogumi, kergpaagi, teisaldatava paagi, paakkonteineri ja mitmeelemendilise gaasikonteineri järgmise katsetamise kuupäev poleks möödunud;
- 5) sõiduk ei oleks ülekoormatud;
- 6) sõidukile ette nähtud tunnusmärgid ja ohumärgised on paigaldatud;

7) autojuhi ADR kohased kirjalikud ohutusjuhised (edaspidi *ohutusjuhend*) ja seal ette nähtud varustus on sõidukiga kaasas.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(2) Vedaja peab nimetatud asjaolude kontrollimisel lähtuma veo- ja lisadokumentide andmetest ning sõiduki, konteineri ja veose visuaalsest ülevaatest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 5 ja 6 nimetatud nõuete täitmisel võib vedaja lähtuda teiste osalejate informatsioonist ning andmetest.

(4) Kui vedaja märkab lõikes 1 toodud nõuete rikkumist, siis ei tohi ta saadetist vedada rikkumise kõrvaldamiseni.

(5) Kui reisi jooksul avastatakse rikkumine, mis võib autovedu ohustada, peab autoveo niipea kui võimalik peatama, pidades silmas liiklusohutuse, veose ohutu liikumise tagamise ja ühiskondliku ohutuse nõudeid. Vedu võib jätkata pärast seda, kui veos vastab kehtivatele nõuetele.

[RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 8. Saaja ohutusalased kohustused

(1) Saaja ei või keelduda kauba vastuvõtmisest ilma mõjuvate põhjusteta ning ta peab pärast kauba mahalaadimist veenduma, et teda puudutavad ohtlike veoste autoveo nõuded on täidetud.

Ohutuse tagamiseks peab saaja:

- 1) läbi viima sõiduki ja konteineri puhastamise;
- 2) kindlustama, et mahalaaditud konteiner on täielikult tühjaks laaditud, puhastatud, degaseeritud ning konteiner pärast loetletud toiminguid ei kannu enam lisa 5 kohaseid ohumärgiseid.

(2) Kui saaja kasutab teiste osaliste teenuseid (mahalaadimine, puhastamine, saastusest puhastamise koht jne), peab ta tarvitusele võtma vastavaid meetmeid, et garanteerida nõuete täitmine.

(3) Kui kontrollimisel avastatakse nõuete rikkumine, peab saaja tagastama konteineri vedajale alles siis, kui rikkumine on kõrvaldatud.

§ 9. Laadija ohutusalased kohustused

(1) Ohutuse tagamiseks peab laadija:

- 1) ohtlikud veosed vedajale üle andma ainult juhul, kui need on veoks nõuetekohaselt ettevalmistatud;
- 2) pakitud ohtlike veoste või tühjade, puhastamata pakendite vedamiseks üleandmisel kontrollima, kas pakendid on kahjustamata. Ta ei tohi üle anda kahjustatud pakendis saadetist, eriti kui see ei ole lekkekindel, kuni kahjustuse parandamiseni. Nimetatud kohustus kehtib ka tühjade, puhastamata pakendite kohta;
- 3) ohtlike ainete sõidukisse, suur- või väikekonteinerisse laadimisel kinni pidama laadimist ning käitlemist käsitlevatest erieeskirjadest;
- 4) pärast ohtlike veoste konteinerisse laadimist tähistama konteineri lisa 5 kohaselt ohumärgistega;
- 5) saadetiste laadimisel kinni pidama kooslaadimist käsitlevatest keeldudest, võttes arvesse varem sõidukisse või suurkonteinerisse laaditud ohtlike veoseid, ning nõuetest, mis käsitlevad toiduainete, teiste tarbeveoste või loomatoidu eraldamist veo ajal.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 4 ja 5 nimetatud nõuete täitmisel võib laadija lähtuda teiste osalejate informatsioonist ning andmetest.

§ 10. Pakkija ohutusalased kohustused

Pakkija peab järgima:

- 1) pakkimise või koospakkimise tingimusi käsitlevaid ettekirjutusi;
- 2) saadetise tähistamist ja ohumärgistega varustamist käsitlevaid ettekirjutusi.

§ 11. Paagi täitja ohutusalased kohustused

Paagi täitja peab:

- 1) veenduma enne paagi täitmist, et nii paak kui nende seadmed oleksid tehniliselt rahuldavas korras;
- 2) veenduma, et paaksõiduki, anumakogumiga sõiduki, kergpaagi, teisaldatava paagi, paakkonteineri ja mitmeleemendilise gaasikonteineri järgmise katsetamise tähtaeg ei oleks möödunud;
- 3) täitma paaki ainult sellise ohtliku veosega, mida on selles paagis lubatud vedada;
- 4) paagi täitmisel järgima kõrvutiasetsevates mahutites olevaid ohtlike veoseid puudutavaid nõudeid;
- 5) paagi täitmisel jälgima täidetavat ainet puudutavat maksimaalset lubatavat täiteastet või maksimaalset lubatavat täitemassi mahu liitri kohta;
- 6) pärast paagi täitmist kontrollima sulgemisseadmete tihedust;
- 7) kindlustama, et täidetava ohtliku aine jääke ei jääks tema poolt täidetava paagi väliskestale;
- 8) ohtliku veose veoks ettevalmistamisel kinnitama ettenähtud tunnusmärgid ja ohumärgised nõuetele vastavalt tema poolt täidetud paagile, sõidukile ning suurele ja väikesele puisteveose konteinerile.

[RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 12. Paakkonteineri või teisaldatava paagi operaatore ohutusalased kohustused

Paakkonteineri või teisaldatava paagi operaatore peab:

- 1) kindlustama ehitust, varustust, katsetamist ja märgistamist käsitlevate ettekirjutuste täitmise;
- 2) kindlustama, et korpuste ja nende seadmete hooldust teostatakse viisil, mis tagab normaalsete töötingimuste korral paakkonteineri või teisaldatava paagi vastavuse nõuetele kuni järgmise ülevaatuseni;
- 3) laskma teostada erakorralise kontrolli, kui korpuse või selle seadmete ohutus võib olla rikunud remondi, ümberehituse või avarii tõttu.

1¹. jagu

Turvalisuse tagamise kohustused

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 12¹. Üldised kohustused

(1) Turvalisuse tagamine tähendab meetmete või ohutusabinõude rakendamist, mis muudavad võimalikult väikeseks võimaluse varastada või kuritarvitada ohtlikku veost.

(2) Terminal, parkla, kaikoht, sorteerimisjaam või muu taoline koht, kus on võimaldatud ohtlikku veost vedava sõiduki peatumine või parkimine, peab olema turvatud, hästi valgustatud ning võimaluse ja vajaduse korral kõrvalistele isikutele ligipääsmatu.

(3) Ohtlikku veost vedavas sõidukis viibival igal meeskonnaliikmel peab olema kaasas fotoga isikut tõendav dokument.

(4) Paragrahvi 5 lõikes 1 nimetatud veos osalejad (edaspidi *veos osaleja*) peavad kontrollima asjakohaseid turvameetmeid.

(5) Veos osaleja võib vajadusel kontrollida ohtlikku veost vedava autojuhi §-s 49 nimetatud koolituse läbimist tõendava tunnistuse kehtivust.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 12². Turvaväljaõpe

Autojuhid ja §-s 50 sätestatud autoveoga seotud isikud peavad turvalisuse valdkonnas teadma:

- 1) tegevusega kaasnevaid turvariske;
- 2) kuidas turvariske ära tunda;
- 3) mida teha turvariski vähendamiseks;
- 4) mida teha infotehnoloogia süsteemi sissemurdmise katsete korral;
- 5) turvakava rakendamise seotud konkreetseid ülesandeid.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 12³. Turvakava ja kõrge ohuastmega veos

(1) Veos osalejad peavad kõrge ohuastmega veose vedamise korral vastu võtma ja rakendama turvakava, mis peab olema koostatud enne veoperioodi algust ja ettevõtja kinnitatud. Kõrge ohuastmega veoste loetelu ja minimaalsed kogused on toodud määruse lisa 12.

(2) Turvakava peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) konkreetse turvaalase vastutuse panemine pädevatele isikutele;
- 2) ohtlike veoste või ohtliku veose liikide loetelu;
- 3) ülevaadet veotoimingutest koos turvariskide hinnanguga, milles peavad vähemalt olema ära toodud hinnangud transportimisel vajalike peatumiste kohta ohtliku veose hoidmisel sõidukis, paagis või konteineris enne teekonda, teekonna ajal ja pärast teekonda ning ohtliku veose ajutisel hoidmisel või veoüksuste vahelisel ümberlaadimisel;
- 4) ülevaadet võetud meetmetest veos osaleja turvariskide vähendamiseks, mis muuhulgas peavad hõlmama väljaõpet, turvapolitiikat (näiteks reageerimine suurenenud ohu tingimustes, uue töötaja ja töö sobivuskontroll), tööalast tegevust (näiteks marsruudi valik ja kasutamine, kui see on teada, juurdepääs ohtlikule veosele ajutise hoidmise ajal, lähedust infrastruktuuri objektidele) ning turvariski vähendamiseks kasutatavaid seadmeid ja vahendeid;
- 5) turvaohust, infotehnoloogia süsteemi sissemurdmise katsetest ja turvalisust ohustavatest vahejuhtumitest teatamise ja nendega tegelemise korda;
- 6) turvakava hindamise ja katsetamise ning kava korrapärase läbivaatamise ja ajakohastamise korda;
- 7) meetmeid turvakavas sisalduva transpordialase teabe füüsilise turvalisuse tagamiseks;

8) meetmeid tagamaks, et turvakavas sisalduvat veoga seotud teavet antakse ainult neile, kes seda vajavad.

(3) Kõrge ohuastmega veost vedav sõiduk ja veos tuleb varustada vargust ning sõiduki ja veose omavolilist kasutamist tõkestavate vahendite, seadmete ja süsteemidega. Kõnealused kaitsemeetmed ei tohi takistada hädapeatumise korral tegutsemist.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(4) Määruse lisas 12 nimetatud kõrge ohuastmega veoste liikumist tuleks kontrollida ka telemeetria või muude seireviiside või -seadmete abil, kui see on asjakohane ja kui kõnealused seadmed on juba paigaldatud.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

(5) Määruse lisas 12 toodud klass 1 alla kuuluva kõrge ohuastmega veose täiskoorma veol teavitab lõhkematerjaliseaduse mõistes lõhkematerjali käitlemisloa omaja ja klass 7 alla kuuluvate kõrge ohuastmega veoste veol kiirgusseaduse mõistes kiirgustegevusloa omaja pärast veo kavandatava aja ja marsruudi valikut politseid, kes otsustab politsei osalemise vajalikkuse või muude asjakohaste meetmete üle. Teavitaja võib olla ka vedaja.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

2. jagu Dokumendid

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 13. Autojuhiga kaasasolevad dokumendid

(1) Ohtliku veose autoveol peab autojuhil kaasas olema lisaks muudest õigusaktidest tulenevatele dokumentidele:

- 1) veodokument ja vajadusel multimodaalse veo korral IMDG koodeksi kohane konteineri pakkimise tunnistus;
- 2) ohutusjuhend;
- 3) fotoga isikut tõendav dokument.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(2) Kui käesolev määrus nõuab järgmiste dokumentide koostamist, peab autojuhil kaasas olema:

- 1) sõiduki ohtlike veoste autoveole lubamise tunnistus;
- 2) ohtlikku veost vedava autojuhi koolituse tunnistus;
- 3) veooperatsiooni teostamise luba lõhkeainete, radioaktiivsete materjalide, orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ainete veol.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 14. Veodokument

(1) Saatja peab väljastama vedajale veodokumendi, milles peavad olema veoks üle antava aine või eseme kohta järgmised andmed:

- 1) ÜRO number, millele eelnevad tähed UN;
- 2) veose tunnusnimetus kooskõlas lisaga 1. Vahetult tunnusnimetuse järele sulgudesse lisatakse, kui on kasutusel, aine tehniline nimetus või keemilise grupi nimetus;
- 3) veose ohumärgise number, mis on toodud lisa 1 veerus 6. Kui on toodud üle ühe ohumärgise numbriga, siis esimesele numbrile järgnevad numbrid peavad olema sulgudes. Klassi 1 veoste puhul näidatakse aine liigi kood, mis on toodud lisa 1 veerus 4. Kui lisa 1 veerus 6 toodud ohumärgise numbrid ei ole 1, 1.4, 1.5 ja 1.6, siis nende ohumärgiste numbrid peavad sulgudes vahetult järgnema aine liigi koodile. Klass 7 andmed tuleb esitada vastavalt ADR nõuetele;
- 4) aine või eseme pakendigrupp, kui see on määratud. Pakendigrupi tähise ette võib kirjutada tähed PG (pakendigrupp);
- 5) pakendite arv ja kirjeldus;
- 6) üldkogus (vajadusel maht, täismass või puhasmass) iga ohtliku aine või eseme osas, millel on erinev ÜRO number või tunnusnimetus või, kui on kasutusel, pakendigrupp;
- 7) saatja nimi ja aadress;
- 8) saaja nimi ja aadress. Laialiveo korral lõpptarbijatele klass 2 ja 3 ainete puhul, kui saaja nimi ja aadress eelnevalt ei ole teada, tehakse märke «Laialiveo müügiks»;
- 9) kui ohtliku veose marsruudile jäävad maanteetunnelid, siis tunneli piirangu kood, mis on toodud lisa 1 tabeli veerus 10.

[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

(2) Nõutavate andmete paigutus ja järjestus veodokumendis on vabalt valitav, kuid lõike 1 punktide 1, 2, 3 ja 4 andmed peavad olema järjestuses 1, 2, 3 ja 4, näiteks:

UN 1098, ALLÜÜLALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D) või
UN 1098, ALLÜÜLALKOHOL, 6.1 (3), PG I, (C/D).

(3) Kui veetakse ohtlikke aineid sisaldavaid jäätmeid (välja arvatud radioaktiivsed jäätmed), peab ÜRO numbrile järgnevas ohtliku veose tunnusnimetuses sisalduma sõna „JÄÄTMED” tingimusel, et see pole juba eelnevalt ohtliku veose tunnusnimetuse osa, näiteks:

UN 1230 METANOOLI JÄÄTMED, 3 (6.1), II, (D/E), või

UN 1230 METANOOLI JÄÄTMED, 3 (6.1), PG II, (D/E), või

UN 1993 TULEOHTLIKU VEDELIKU JÄÄTMED, N.O.S., (tolueen ja etüülalkohol), 3, II, (D/E), või

UN 1993 TULEOHTLIKU VEDELIKU JÄÄTMED, N.O.S., (tolueen ja etüülalkohol), 3, PG II, (D/E).

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(3¹) Kui veetakse päästepakendisse või päästesurveanumasse paigutatud ohtlikke veoseid, siis veodokumendis peavad pärast veose kirjeldust olema lisatud sõnad „PÄÄSTEPAKEND” või „PÄÄSTESURVEANUM”.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(4) Tühja puhastamata pakendi, anuma, IBC, suurpakendi või mitte üle 1000 l mahuga gaasianuma korral peab veodokumendis olema näidatud viimati laaditud veose kohta lõike 1 punktis 3 nõutav teave, näiteks: TÜHI PAKEND, 6.1 (3).

(5) Sõidukil oleva tühja puhastamata paagi, anumakogumi, kergpaagi, teiselatava paagi, paakkonteineri, mitmeelemendilise gaasikonteineri ja üle 1000 l mahuga gaasianuma korral peab vedaja koostama veodokumendi, milles näidatakse viimati laaditud veose kohta lõike 1 punktides 1, 2, 3 ja 4 nõutav teave, näiteks:

[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

TÜHI PAAKAUTO, VIIMANE VEOS: UN 1098 ALLÜÜLALKOHOL, 6.1 (3), I (C/D) või

TÜHI PAAKAUTO, VIIMANE VEOS: UN 1098 ALLÜÜLALKOHOL, 6.1 (3), PG I (C/D).

(6) Kui vedeliku veotemperatuur on võrdne või suurem kui 100 °C või tahke aine veotemperatuur on võrdne või suurem kui 240 °C ning nende veoste tunnusnimetuses ei ole sõnu «SULAS OLEKUS» või «KÖRGENDATUD TEMPERATUUR», siis tunnusnimetusesse ette peab lisama sõna «KUUM».

(7) Klass 4.1 isereageerivate ainete ja klass 5.2 orgaaniliste peroksüüdide veol, mille tunnusnimetuses on sõnad «STABILISEERITUD», peab veodokumendis näitama kontroll- ja avariitemperatuuri, näiteks: Kontrolltemperatuur °C Avariitemperatuur: °C.

(8) [Kehtetu - RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

(9) Lisa 3 kohase piiratud kogustes veetavate ohtlike veoste kohta pole veodokumendis vaja kanda lõike 1 punktides 1, 2, 3 ja 4 nimetatud andmeid.

(10) Radioaktiivsete materjalide ja lõhkematerjalide toorainete veodokumendile tuleb lisada ADR kohased andmed.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 15. Ohutusjuhend

(1) Veol tekkida võiva õnnetusjuhtumi ja hädapeatumise korral tegutsemiseks peab autojuhil veo ajal olema kaasas kirjalik lisa 4 kohane ohutusjuhend.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(2) Ohutusjuhend tuleb hoida juhikabiinis juhile kergesti kättesaadavas kohas.

(3) Juhend antakse vedaja poolt autojuhile eeldusel, et juht oskab juhendit lugeda ja saab sellest aru. Vedaja peab olema kindel, et juhil on võimalik juhiseid järgida.

(4) Enne reisi algust peavad meeskonna liikmed endale selgeks tegema veose ohtlikkuse iseärasused ja täitma õnnetusjuhtumi või hädapeatumise korral kirjaliku ohutusjuhendi juhiseid.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(5) Mitme erineva ohuga ohtliku veose ja segakoorma korral tuleb jälgida kõiki asjakohaseid ohutusnõudeid.

[RTL 2009, 10, 116- jõust. 01.02.2009]

3. jagu Laadimine ja puhastamine

§ 16. Veoüksuse puhastamine enne pealelaadimist

Veoüksus või konteiner (paak) peab olema enne veose pealelaadimist puhastatud.

§ 17. Veose pealeladimine ja kinnitamine

(1) Peale- või mahalaadimiskohta saavub veoüksus ja autojuht peavad vastama kehtestatud nõuetele. Kui dokumentide ning veoüksuse ja laadimisseadmete ülevaatuse tulemusena selgub, et autojuht või veoüksus ei vasta kehtestatud nõuetele, siis on keelatud veoüksust laadida. Veoüksuse mahalaadimine on keelatud, kui eelnimetatud kontrollimise tulemusena selguvad puudused, mis teevad mahalaadimise ohtlikuks.

(2) Veos, mis sisaldab erinevaid ohtlikke aineid või esemeid, tuleb laadida ja kinnitada sobivate vahenditega, vältimaks nende nihkumist üksteise ja veoseruumi seinte suhtes.

(3) Samale veoüksusele võib koos laadida nõutavalt pakitud kõikide klasside ohtlikke aineid sisaldavaid saadetisi, välja arvatud saadetised, millel on ohumärgised nr 1, 1.4, 1.5 või 1.6. Erinevate klass 1 ainete või esemete samale veoüksusele kooslaadimisel on vajalik arvestada kooslaadimise sobivusgruppidega.
[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

(4) Saadetisi ja tühje puhastamata pakendeid, suuri pakendeid ning IBC-sid, millel on ohumärgis nr 6.1 või 6.2 või ÜRO numbritega 2212, 2315, 2590, 3151, 3152, 3245 tähistatud veol ohumärgis nr 9, ei tohi virnastada toiduaineid, muid tarbeesemeid või loomasööta sisaldavatele saadetistele ega laadida nende vahetusse lähedusse sõidukites ja konteinerites ning laadimise, mahalaadimise või ümberlaadimise kohtades.
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(4¹) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ohutähiseid kandvad saadetised laaditakse toiduaineid, muid tarbeesemeid või loomasööta sisaldavate saadetiste vahetusse lähedusse, peab neid hoidma eraldatuna järgmiste vahenditega:

- 1) täielikult eraldavate vaheseintega, mis peavad olema sama kõrged, kui nimetatud ohutähiseid kandvad saadetised, või
- 2) saadetistega, mis ei kanna mudelite nr 6.1, 6.2 või ÜRO numbritega 2212, 2315, 2590, 3151, 3152, 3245 tähistatud veol mudeli 9 kohaseid ohutähiseid;
- 3) vähemalt 0,8 m laiuse tühja ruumiga, väljaarvatud juhul, kui nimetatud ohutähiseid kandvad saadetised on varustatud täiendava pakendiga või on täielikult kaetud (nt kergkatte, kartongist katte või muude vahenditega).
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(5) Kõiki määruse sätteid, mis puudutavad ohtliku veose veoüksusele peale- ja mahalaadimist ning kinnitamist, kohaldatakse ka konteinerite kohta.

(6) Autojuht ei tohi avada ohtlikke aineid või esemeid sisaldavaid pakendeid.

(7) Paaki ei tohi laadida lubatust suuremat kogust ega ületada paagi lubatud täiteastet.
[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

(7¹) Toiduaineid ja loomasööta ei tohi ohtlike ainete veoks kasutatud paakides vedada, välja arvatud juhul, kui on rakendatud vajalikke meetmeid igasuguse kahju vältimiseks inimeste tervisele.
[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(8) Veoüksuses veetav puisteveos ei tohi variseda ega tükikaubad kukkuda.
[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

(9) Paagi korpused, mis on ette nähtud vedelas olekus ainete või veeldatud või jahutamise veeldatud gaaside veoks ja mida ei ole jagatud vaheseinaplaatide või ribiplaatidega kuni 7500 liitrit mahutavateks sektsioonideks, tuleb täita vähemalt 80% või kuni 20% nende mahust. Käesolevat sätet ei kohaldata:

- 1) vedelike suhtes, mille kinemaatiline viskoossus 20 °C juures on vähemalt 2680 mm²/s;
- 2) sulas olekus ainete suhtes, mille kinemaatiline viskoossus täitmistemperatuuril on vähemalt 2680 mm²/s;
- 3) ÜRO nr 1963 HEELIUM, JAHUTAMISEGA VEELDATUD ja ÜRO nr 1966 VESINIK, JAHUTATUD VEDELIK suhtes.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 18. Veoüksuse puhastamine pärast mahalaadimist

(1) Kui saadetisest on voolanud või pudenenud veoüksusesse ohtlikku ainet, peab veoüksuse pärast veose mahalaadimist võimalikult kiiresti, kuid igal juhul enne uue veose pealeladimist, puhastama. Vajaduse korral tuleb veoüksus degaseerida.

(2) Ohtlikku ainet puisteveosena vedava veoüksuse peab enne uut pealeladimist korralikult puhastama, välja arvatud juhul, kui uus koorem koosneb samast ohtlikust ainest mis eelminegi.

(3) Kõik määruse sätteid, mis puudutavad veoüksuse puhastamist või degaseerimist, kehtivad ka konteinerite puhastamise või degaseerimise kohta.

§ 19. Puhastamise korraldaja

Veoüksuse puhastamist peab korraldama vedaja ja konteineri puhastamist saatja, kui kirjalikus veolepingus pole ette nähtud teisiti.

§ 20. Veetava koguse piirangud

Ühel veoüksusel veetavate lõhkeainete kogu puhasmass, klass 5.2 orgaaniliste peroksiidide ja klass 4.1 isereageerivate ainete kogus kilogrammides on piiratud ADR nõuete kohaselt.

§ 21. Mootori töötamine peale- ja mahalaadimise ajal

Veoüksuse mootor peab peale- ja mahalaadimise ajal olema välja lülitatud, välja arvatud juhul, kui veose veoüksusele peale- ja mahalaadimisel käitatakse mootori abil pumпасid ja muid seadmeid, ning juhul, kui erieeskirjad nõuavad mootori töötamist.

§ 22. Ettevaatusabinõud staatilise elektri vastu

Ainete puhul, mille leekpunkt on 60 °C või madalam, peab paaksõiduki rung enne paagi täitmist või tühendamist olema ühendatud saatja või saaja seadmetega või kindlalt maandatud.
[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

4. jagu Nõuded veole

§ 23. Vedu

- (1) Autoveol peab täitma ohutusjuhendi nõudeid.
- (2) Ohtliku veose veotee valib vedaja. Veotee võib läbida asuala, puhketsooni, looduskaitseala või kulgeda kultuuri-, õppe-, eelkooli- ja raviasutuste, suurte tööstusettevõtete ning kultuurimälestiste läheduses ainult siis, kui vedu ei ole teisiti võimalik.
- (3) Ohtlikku veost vedaval sõidukil on keelatud vedada sõitjaid, välja arvatud meeskonnaliikmed.
- (4) Lõhkeainete, radioaktiivsete materjalide, orgaaniliste peroksiidide ja isereageerivate ainete veol on vaja täita vastavaid ADR erinõudeid.
- (5) Kui kõrge ohuastmega veost vedav sõiduk ja veos on varustada vargust ning sõiduki ja veose omavolilist kasutamist tõkestavate vahendite, seadmete ja süsteemidega, peab autojuht eelnimetatud tehnilisi võimalusi veo ajal kasutama.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 23¹. Veopakendite kasutamine

- (1) Veopakend peab olema:
 - 1) märgistatud sõnaga «VEOPAKEND»;
 - 2) märgistatud ÜRO numbriga, millele eelnevad tähed «ÜRO», ja varustatud ohumärgistega vastavalt § 25 nõuetele kõigi veopakendis olevate esemete kohta, välja arvatud juhul, kui kõikide veopakendis sisalduvate ohtlike veoste ÜRO numbrid ja tähised on nähtaval. Juhul kui erinevate saadetiste jaoks on ette nähtud sama ÜRO number ja ohumärgis, peab selle paigaldama ainult üks kord.
- (2) Saadetise asetuse suunda näitavad nooled, mis on toodud lisa 5 joonisel 11, peavad olema paigaldatud kahele vastasküljele.
- (3) Kõik veopakendis olevad ohtlike veostega saadetised peavad vastama kehtivatele ADR-i sätetele. Veopakend ei tohi vähendada saadetise vastavust ettenähtud funktsioonide täitmiseks.
- (4) Kõik saadetised, mis kannavad lisa 5 kohast saadetise asetuse suunda näitavat märgistust ning mis on veopakendis või suurpakendis, peavad olema transpordivahendile asetatud nii, nagu nooled näitavad.
- (5) Veopakendite kohta kehtivad § 17 lõikes 4 toodud kooslaadimise keelud.
- (6) Kui kaks või enam ohtlikku kaupa pakitakse samasse välispakendisse, peab saadetise ohumärgistega varustama ja märgistama selliselt, nagu nõutud iga aine või eseme jaoks eraldi. Kui erinevate veoste jaoks on nõutav sama ohumärgis, siis peab seda paigaldama ainult üks kord.

§ 23². Tühjade ja puhastamata pakendite ning veovahendite märgistamine

(1) Tühjad, puhastamata pakendid (kaasaarvatud IBC-d ja suurpakendid) ja paagid (kaasaarvatud paaksõidukid, anumakogumiga sõidukid, kergpaagid, teisaldatavad paagid, paakkonteinerid ja MEGC-d, MEMU-d), tühjad sõidukid ning tühjad puistkauba konteinerid, mis pole degaseeritud ega desaktiveeritud ning mis on sisaldanud erinevate klasside (välja arvatud klass 7) ohtlike veoseid, peavad olema märgistatud ja ohumärgistega varustatud, nagu nad oleksid täidetud.

(2) Radioaktiivsete materjalide veoks kasutatud pakendeid, sealhulgas IBC-sid, ja paake ei tohi kasutada teiste veoste hoidmiseks ega vedamiseks, väljaarvatud juhul, kui nad on desaktiveeritud allapoole 0,4 Bq/cm²taset beeta- ja gammakiirguse allikate jaoks ning väikese mürgisusega alfakiirguse allikate jaoks ja allapoole 0,04 Bq/cm²kõikide muude alfakiirguse allikate jaoks.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 24. Saadetise märgistamine

(1) Igale saadetisele peab olema märgitud sisalduvale ohtlikule veosele vastav ÜRO number, mille ette kirjutatakse tähed „UN”. Tähtede ja numbrite kõrgus peab olema vähemalt 12 mm. Saadetisel mahutavusega 30 liitrit või vähem või netomassiga 30 kg või vähem ja balloonidel veemahtuvusega 60 liitrit või vähem peab tähtede ja numbrite kõrgus olema vähemalt 6 mm. Saadetistel 5 liitrit või 5 kg või nendest vähem peavad tähed ja numbrid olema asjakohase kõrgusega.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(1¹) Pakkimata esemete puhul peab märgistus olema kantud esemele, selle tugiraamile või teisaldamise, säilitamise või käivitamise seadmele.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(2) Saadetise märgised peavad olema kergelt nähtavad ja loetavad ning vastupidavad ilmastiku mõjudele.

(3) Päästepakendid peavad lisaks olema märgistatud sõnaga «PÄÄASTE» (*SALVAGE*).

(4) Üle 450-liitrise mahuga puisteveose vahekonteinerid peavad olema märgistatud kahel vastasküljel.

(4¹) Igale klass 1 saadetisele peab olema märgitud sisalduvale ohtlikule veosele vastav ÜRO number, mille ette kirjutatakse tähed „UN” ning käesoleva määruse lisa 1 veeru 2 kohane ohtliku veose tunnusnimetus.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(5) Taastäidetaval klass 2 veose anumal peab olema loetavate ja püsivate tähtedega kantud graveerituna või trükituna järgmised andmed:

1) gaasi või gaaside segude ÜRO number ja tunnusnimetus või viimase puudumisel gaasi tehniline nimetus. Segude puhul tuleb näidata mitte rohkem kui kaks koostisosa, mis omavad kõige suuremat ohtlikkust;

2) massi järgi täidetud kokkusurutud gaaside ja veeldatud gaaside puhul kas netomass ja taara mass või brutomass;

3) järgmise korralise ülevaatuskuupäev (aasta).

(6) Klass 7 materjale sisaldavad saadetised peab märgistama ADR nõuete kohaselt.

§ 25. Saadetise tähistamine ohumärgistega

(1) Igale määruse lisas 1 loetletud ainet või eset sisaldavale saadetisele peavad olema kinnitatud lisa 1 tabeli veerus 6 näidatud ohumärgised.

(2) Ohumärgised peavad olema 90° nurkadega rombi kujulised minimaalsete mõõtmetega 100×100 mm ja vastama lisas 5 toodud näidistele.

(3) Ohumärgiste asemel võib kasutada kustumatuid ohutähiseid, mis sümboli ja värvi osas vastavad lõikes 2 nimetatud näidistele.

(4) Iga ohumärgis peab:

1) olema kinnitatud saadetise pinnale, kui saadetise mõõdud seda lubavad, ja klass 1 ja 7 saadetiste puhul ohtliku veose tunnusnimetust näitava märgise lähedale;

2) olema saadetisel selliselt paigutatud, et seda ei kata ega varja mingi pakendi lisand või mingi muu ohumärgis või -tähis;

3) olema paigutatud teise ohumärgise kõrvale, kui on nõutav rohkem kui üks ohumärgis.

(5) Kui saadetis on ebakorrapärase kujuga või nii väike, et ohumärgist ei saa rahuldavalt kinnitada, võib ohumärgise kinnitada saadetise külge sobiva lisavahendi abil.

(6) Üle 450-liitrise mahutavusega puisteveo vahekonteinerile peab kinnitama ohumärgised kahele vastasküljele.

§ 26. Veovahendi tähistamine suurte ohumärgistega

(1) Ohtliku veose veol kasutatava sõiduki, konteineri, mitmeelemendilise gaasikonteineri (edaspidi *MEGC*), MEMU, paakkonteineri ja teisaldatava paagi tähistamiseks kasutatakse ohumärgiseid mõõtmetega vähemalt 250×250 mm (edaspidi *tahvlid*), mis sümboli ja värvi osas vastavad lisas 5 toodule.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(2) Tahvlid tuleb kinnitada sõiduki, konteineri, MEGC-i, MEMU, paakkonteineri ja teisaldatava paagi välispinnale vastavalt käesolevas paragrahvis toodud nõuetele ja nad peavad vastama lisa 1 tabeli veerus 6 nõutud konteineris, MEGC-s, MEMU-s, paakkonteineris, teisaldatavas paagis või sõidukis sisalduvate ohtlike veoste ohumärgistele.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(3) Klass 1 puhul ei näidata tahvilil sobivusgruppi, kui veouksus või konteiner veab kahte või enamasse sobivusgruppi kuuluvaid aineid või esemeid. Erinevatesse allklassidesse kuuluvaid aineid või esemeid vedava sõiduki või suure konteineri peab tähistama ainult kõige ohtlikuma aine kohaselt vastavalt järjekorrale 1.1 (kõige suurema ohuga), 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4 (väikseima ohuga). Kui klassifikatsiooni koodiga 1.5D aineid veetakse koos allklassi 1.2 ainete või esemetega, tuleb sõidukile või suurele konteinerile kinnitada allklass 1.1 kohased tahvlid.

(4) Klass 7 jaoks peab peamise ohu tahvel vastama ADR kohasele näidisele nr 7D. See tahvel pole nõutav vabasaadetisi vedaval sõidukil või konteineril. Kui sõidukile, konteinerile, MEGC-ile, paakkonteinerile või teisaldatavale paagile kinnitamiseks on nõutavad nii klass 7 ohumärgised ja tahvlid, võib tahvel nr 7D asemel paigaldada suurendatud ohumärgise, mis vastab nõutavale ohumärgisele ning teenib mõlemat eesmärki.

(5) Rohkem kui ühe klassi veoseid sisaldav konteiner, MEGC, MEMU, paakkonteiner, teisaldatav paak või sõiduk ei pea kandma kaasneva ohu tahvli, kui sellel tahvilil näidatud oht on juba näidatud esmase või kaasneva ohu tahvilil.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(6) Tahvlid tuleb eemaldada või kinni katta, kui need ei ole seotud veetava ohtliku veose või selle jääkidega.

(7) Konteineri, MEGC-i, paakkonteineri, paak-vahetuskere ja teisaldatava paagi kasutamise korral tuleb tahvlid kinnitada konteineri, MEGC-i, paakkonteineri, paak-vahetuskere või teisaldatava paagi mõlema külje ja mõlema otsa välispinnale. Kui konteiner, MEGC, paakkonteiner, paak-vahetuskere või teisaldatav paak koosneb eraldatud sektsioonidest ja nendes veetakse kahte või enamat erinevat ohtlikku ainet, siis nõutavad tahvlid peavad olema iga asjasse puutuva sektsiooni mõlemal küljel ja igast külgedele nõutud ohumärgise variandist üks mõlema otsa välispinnal.

(8) Kui konteineri, MEGC-i, paakkonteineri, paak-vahetuskere või teisaldatava paagi külge kinnitatud tahvlid pole väljastpoolt vedavat sõidukit nähtavad, siis peab konteinerit, MEGC-i, paakkonteinerit, paak-vahetuskere või teisaldatavat paaki vedavale sõidukile kinnitama tahvlid sõiduki mõlemale küljele ja taha.

(9) Puisteveo sõiduki, paaksõiduki, anumakogumiga sõiduki ja kergpaagiga sõiduki kasutamise korral tuleb tahvlid kinnitada sõiduki mõlemale küljele ja taha. Kui teekonna jooksul või teekonna lõpus eraldatakse paak-poolhaagis oma vedukist laevale või siseveekogul sõitvale alusele laadimiseks, tuleb tahvlid paigaldada ka poolhaagise ette.

(10) Ainult klass 1 aineid või esemeid sisaldavaid saadetisi või klassi 7 radioaktiivseid materjale pakkides või IBC-des (peale vabasaadetiste) vedava sõiduki ja saadetistega laaditud vahetuskerede korral tuleb tahvlid kinnitada mõlemale küljele ja taha.

(11) Tühi, puhastamata ja degaseerimata või deaktiveerimata paaksõiduk, kergpaagiga sõiduk, anumakogumiga sõiduk, MEGC, MEMU, paakkonteiner ja teisaldatav paak ning tühi sõiduk ja puhastamata puisteveose vahetuskere peavad edasi kandma eelneva veose jaoks nõutud tahvleid kuni sõiduki või paagi puhastamise ja degaseerimiseni või deaktiveerimiseni või nende ohtlikkuse kõrvaldamiseni. Nimetatud veovahendid peavad olema samal viisil suletud ja samal määral lekkekindlad, nagu nad oleksid täidetud.
[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

(12) Kui ainult osa saadetise veost on autovedu, siis võib määruses ettenähtud ohumärgistele lisaks kinnitada ka teiste veoliikide nõuetele vastavaid ohumärgiseid (nagu nõutud merevedude korral IMDG koodeksis või õhuvvedude korral ICAO tehnilistes instruksioonides).
[RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 26¹. Keskkonnaohtliku veosega veovahendi tähistamine

(1) ÜRO nr 3082, 3077 ja 3245 kohase keskkonnaohtliku veosega sõiduki, konteineri või paagi kasutamise korral peab paigaldama veovahendile § 26 kohaselt keskkonnaohtliku veose hoiatava märgi, millel on valgel taustal kujutatud musta värviga kuivanud puu ja surmud kala.

(2) Keskkonnaohtlikku veost sisaldavad saadetised tähistatakse vastavalt § 25 nõuetele käesoleva paragrahvi lõikes 1 kirjeldatud märgiga, välja arvatud lihtpakendid ja kombineeritud pakendid seesmiste pakenditega, milles sisaldub 5 liitrit või vähem vedelat või 5 kilogrammi või vähem tahket keskkonnaohtliku ainet.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 26². Mobiilse lõhkeainete tootmisüksuse tähistamine

(1) Paakide ja mahtkonteineritega MEMU-d tuleb tähistada § 26 kohaselt ohumärgiga nendes sisalduvate ainete järgi. Paakide puhul, mille maht on väiksem kui 1000 liitrit, võib ohumärgid asendada § 25 kohaste ohumärgistega.

(2) Klassi 1 kuuluvaid aineid või esemeid (välja arvatud allklassi 1.4 sobivusrühma S kuuluvad ained ja esemed) vedavate MEMU-de puhul tuleb ohumärgid kinnitada MEMU mõlemale küljele ja selle taha.

(3) Lõhkeainete erisektsioonid tuleb tähistada ohumärgiga § 26 lõike 3 sätete kohaselt.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

§ 26³. Ohu tunnusnumber

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(1) Klasside 2–9 kohaste veoste ohu tunnusnumber koosneb kahest või kolmest arvust, mille arvud näitavad üldiselt järgmiseid ohte:

- 1) arv 2 gaasi eraldumine rõhu või keemilise reaktsiooni tulemusel;
- 2) arv 3 vedeliku (auru) ja gaasi või isekuumeneva vedeliku tuleohtlikkus;
- 3) arv 4 tahke aine või isekuumeneva tahke aine tuleohtlikkus;
- 4) arv 5 oksüdeeriv (tuld intensiivistav) toime;
- 5) arv 6 mürgisus või nakkusoht;
- 6) arv 7 radioaktiivsus;
- 7) arv 8 sööbivus;
- 8) arv 9 iseenesliku ägeda reaktsiooni oht.

(2) Iseenesliku ägeda reaktsiooni oht hõlmab aine omadustest tulenevat võimalust plahvatuseks, lagunemise- või polümeerisatsiooni reaktsiooniks, mille tulemusena vabaneb märgatavalt soojust või mürgiseid gaase.

(3) Arvu näitamine kahekordselt näitab selle ohu intensiivsust. Kui ainega seotud ohtu saab adekvaatselt väljendada ühe arvuga, järgneb sellele null. Arvude kombinatsioonidel 22, 323, 333, 362, 382, 423, 44, 446, 462, 482, 539, 606, 623, 642, 823, 842, 90 ja 99 eri tähendused on toodud lisa 6.

(4) Ohu tunnusnumbrile eelnev täht „X” näitab, et aine reageerib ohtlikult veega. Nende ainete jaoks võib vett kasutada ainult ekspertide loal.

(5) Klass 1 veoste korral näitab veoste ohtlikkust käesoleva määruse lisa 1 veerus 4 toodud aine liigi kood.
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 27. Veoüksuse tähistamine ohtliku veose tunnusmärgiga

(1) Ohtlikku veost vedavale veoüksusele peab olema kinnitatud kaks ohtliku veose tunnusmärki. Ohtliku veose tunnusmärk on rõhtasendis valgustpeegeldavat oranži värvi ristkülikukujuline 400 mm laiune ja 300 mm kõrgune tahvel. Tahvilil peab olema 15 mm laiune must ääris. Üks tahvel peab olema kinnitatud veoüksuse ette ja teine taha. Mõlemad tahvlid peavad olema risti veoüksuse pikiteljega. Tahvlid peavad olema hästi nähtavad. Kui veoüksuse suurus ja konstruktsioon on selline, et kasutada olev pind ei ole piisav ülaltoodud tahvlite kinnitamiseks, võib tahvlite mõõtmeid vähendada kuni 300 mm-ni laiuse, 120 mm-ni kõrguse ja 10 mm-ni musta ääriselise osas.
[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

(2) Kui käesoleva määruse lisa 1 tabeli veerus 12 on näidatud ohu tunnusnumber, peab ühte või enam ohtlike veostega paaki vedav paaksõiduk või veoüksus lisaks kandma iga paagi või paagi osa külgedel selgelt nähtavaid ja sõiduki pikiteljega paralleelselt asetsevaid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud oranži värvi tahvleid. Need oranži värvi tahvlid peavad kandma ohu tunnusnumbrit ja ÜRO numbrit, mis on vastavalt käesoleva määruse lisa 1 tabeli veergudes 1 ja 12 ette nähtud igale paagis või paagi osas veetavale ainele.
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(3) Paaksõidukile või veoüksusele, millel on üks või rohkem paaki ja mis veab aineid ÜRO numbritega 1202, 1203 või 1223 või lennukikutust ÜRO numbriga 1268 või 1863, kuid mitte mingit muud ainet, ei ole vaja

kinnitada lõikes 2 kirjeldatud oranži tahvlit, kui ette ja taha lõike 1 kohaselt kinnitatud tahvlid kannavad kõige ohtlikuma veetava aine, s.t madalaima leekpunktiga aine ohu tunnusnumbrit ja ÜRO numbrit.

(4) Kui käesoleva määruse lisa 1 tabeli veerus 12 on näidatud ohu tunnusnumber, peab puistes ohtlikke tahkeid aineid vedav veoüksus ja konteiner lisaks kandma iga veoüksuse või konteineri külgedel selgelt nähtavaid ja sõiduki pikiteljega paralleelselt asetsevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud oranži värvi tahvleid. Need oranži värvi tahvlid peavad kandma ohu tunnusnumbrit ja ÜRO numbrit, mis on vastavalt käesoleva määruse lisa 1 tabeli veergudes 1 ja 12 ette nähtud igale veoüksuse või konteineris puistes veetavale ainele.
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(5) Ohtlikke tahkeid aineid puistes vedava konteineri ja paakkonteineri, MEGC-i ning teisaldatava paagi puhul võib lõigetes 2 ja 4 kirjeldatud tahvlid asendada kleebise, värvitud kujutisese või mõne muu samaväärsega tingimusel, et selleks otstarbeks kasutatav materjal on ilmastikukindel ja tagab vastupidava tähistuse. Sel juhul ei kehti lõikes 7 toodud tulele vastupidavust puudutava lause sätted.

(6) Veoüksus, mis veab ainult üht ainet, ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 4 ette nähtud tahvlid nõutavad tingimusel, et käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt ees ja taga asuvad tahvlid kannavad vastavaid käesoleva määruse lisa 1 tabeli veergudes 1 ja 12 ette nähtud ohu tunnusnumbrit ja ÜRO numbrit.
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(7) Ohu tunnusnumber ja ÜRO number peavad olema musta värvi, kõrgusega 100 mm ja joone paksusega 15 mm. Ohu tunnusnumber peab olema märgitud tahvli ülemisele osale ja ÜRO number alumisele osale ning need tuleb omavahel eraldada horisontaalse, 15 mm paksuse musta joonega, mis jaotab tahvli kaheks võrdseks osaks. Ohu tunnusnumber ja ÜRO number peavad olema kustutamatud ja jääma loetavaks veel pärast 15-minutilist tules olekut. Mitme erineva ohtliku aine või eseme üheaegsel veol, samuti aine või eseme veol, millel lisas 1 ei ole toodud ohu tunnusnumbrit, ohtliku veose tunnusmärgil vahejoon ja tunnusnumbrid puuduvad.

(8) Eeltoodud nõuded kehtivad samuti tühja, puhastamata ja degaseerimata püsi- või kergpaagi, paakkonteineri, MEGC-i, teisaldatava paagi ja anumakogumiga sõiduki ning tühja sõiduki ja tühja ning puhastamata puisteveose vahekonteineri kohta.

(9) Puisteveo sõiduki, paaksõiduki, anumakogumiga sõiduki ja kergpaagiga sõiduki kasutamise korral tuleb tahvlid kinnitada sõiduki mõlemale küljele ja taha. Kui puisteveo sõiduk, paaksõiduk, anumakogumiga sõiduk või kergpaagiga sõiduk koosneb eraldatud sektsioonidest ja nendes veetakse kahte või enam erinevat ohtlikku ainet, siis nõutavad tahvlid peavad olema iga asjasse puutuva sektsiooni mõlemal küljel ja igast külgedele nõutud ohumärgise variandist üks sõiduki taga. Kui teekonna jooksul või teekonna lõpus eraldatakse paak-poolhaagis oma vedukist laevale või siseveekogul sõitvale alusele laadimiseks, tuleb tahvlid paigaldada ka poolhaagise ette.

(10) Kui veetava vedeliku veotemperatuur on võrdne või suurem kui 100 °C või tahke aine veotemperatuur on võrdne või suurem kui 240 °C ning veose ohu tunnusnumbriks on 99, siis peab kasutama täiendavat kõrgetemperatuurilise veose tähist. Tähis kujutab võrdkülgset kolmnurka külje pikkusega 250 mm, mille ümber on punast värvi ääris ja keskel punast värvi termomeetri kujutis.

Paaksõiduk, paakkonteiner, teisaldatav paak, erisõiduk või konteiner või spetsiaalse varustusega sõiduk, millele kõrgendatud temperatuuriga veose tähis on ette nähtud, peab sõiduki mõlemal küljel ja taga ning suur konteiner, paakkonteiner ja teisaldatav paak mõlemal küljel ja mõlema otsa välispinnal kandma nimetatud kolmnurkse kujuga punast märki.

(11) Käesolevas paragrahvis sätestatud mõõtmetel on lubatud piirhälve +/-10%.
[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 27¹. Fumigeeritud veovahendi tähistamine

(1) ÜRO nr 3359 kohase fumigeeritud sõiduki, konteineri või paagi kasutamise korral peab paigaldama hoiatava märgi kohta, kus see on hästi nähtav isikule, kes püüab siseneda sõidukisse, konteinerisse või paaki.

(2) Fumigeerimisest teatav lisa 15 kohane hoiatusmärk peab olema ristkülikukujuline ja vähemalt 300 mm lai ning 250 mm kõrge. Kirjed märgile tehakse musta värviga valgel foonil tähe kõrgusega vähemalt 25 mm.
[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(3) Fumigeeritud veovahendi kasutamise korral peab veodokumendis lisaks § 14 kohastele andmetele olema näidatud fumigeerimise kuupäev ja kellaaeg ning kasutatud fumigandi tüüp ja kogus. Lisatud peab olema juhend fumigandi jääkide kõrvaldamiseks.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(4) Pärast lõikes 1 nimetatud fumigeeritud veovahendi ventileerimist ja tühjaks laadimist hoiatusmärk eemaldatakse.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(5) Määruse lisa 5 toodud klass 9 kohane ohumärgis kinnitatakse fumigeeritud veovahendile vaid sel juhul, kui see on vajalik teiste koosveetavate klassi 9 kuuluvate ainete või esemete tõttu.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 27². Erinõuded jahutusainete kasutamisel

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(1) Sõidukid ja konteinerid, milles kasutatakse jahutamise või konditsioneerimise eesmärgil lämmatava toimega jahutusaineid, milleks näiteks on tahke süsinikdioksiid (kuivjää) (ÜRO nr 1845), avatud krüotehnilises anumast jahutamiseks veeldatud lämmastik (ÜRO nr 1977) või avatud krüotehnilises anumast jahutamiseks veeldatud argoon (ÜRO nr 1851), peavad täitma käesoleva paragrahvi nõudeid.

(2) Käesoleva paragrahvi nõuded ei kehti § 27¹ kohase fumigeeritud sõiduki või konteineri ja jahutusega paaksõiduki kasutamisel.

(3) Sõiduki koormaruum või konteiner peab olema hästi ventileeritud, kui saadetises kasutatakse jahutusainena kuivjääd või avatud krüotehnilises anumast veetakse käesoleva määruse lisa 1 veerus 4 toodud lämmatavaid aineid liigi koodi 3A kohaseid sügavjahutamiseks veeldatud gaase.

(4) Jahutusainet sisaldavale saadetisele peab olema märgitud jahutusainena kasutatava ohtliku aine nimetus vastavalt käesoleva määruse lisa 1 veerus 2 toodule, millele peab järgnema sõna „JAHUTUSAINENA” või „KONDITSIONEERINA”.

(5) Saadetisele kantav tähistus peab olema vastupidav ning peab olema sellise suuruse ja paigutusega, et see oleks hästi nähtav ja loetav.

(6) Sõidukis või konteineris lahtise kuivjää kasutamisel:

1) vältimaks sõiduki või konteineri metallist osade hapraks muutumist, ei tohi lahtine kuivjää olla sellega vahetus kontaktis;

2) sõiduki või konteineri metallist osade ja kuivjää vahele peab jääma vähemalt 30 mm vahemik isolatsioonimaterjali jaoks (näiteks puidust kaubaalused);

3) kui kuivjää paigutatakse ümber saadetise, peab rakendama meetmeid kindlustamiseks, et saadeti jääb veo ajal püsivalt paigale ka pärast kuivjää gaasustumist.

(7) Lämmatava jahutusaine kasutamise korral peab sõidukile või konteinerile paigutama käesoleva määruse lisa 16 kohase lämmatava keskkonna hoiatusmärgi (edaspidi *hoiatusmärk*).

(8) Jahutusaine kasutamisest teatav hoiatusmärk peab olema ristkülikukujuline ja vähemalt 150 mm lai ning 250 mm kõrge. Hoiatusmärgil olev sõna „HOIATUS” peab olema märgitud punase värviga tähe kõrgusega vähemalt 25 mm. Muud kirjed peavad olema hoiatusmärgile tehtud musta värviga valgel foonil tähe kõrgusega vähemalt 25 mm. Kirjes peab olema märgitud jahutusainena kasutatava ohtliku aine nimetus vastavalt käesoleva määruse lisa 1 veerus 2 toodule, millele peab järgnema sõna „JAHUTUSAINENA” või „KONDITSIONEERINA”, näiteks: „SÜSINIKDIOKSIID, TAHKE, JAHUTUSAINENA”.

(9) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud sõiduki või konteineri ventileerimist ja tühjaks laadimist peab hoiatusmärgi eemaldama.

(10) Dokumendis, mille alusel veetakse jahutamist nõudvat kaupa, nagu näiteks mereveol lastikiri või CMR/CIM veokiri, peab olema märgitud jahutusainena kasutatava ohtliku aine vastav ÜRO number, mille ette kirjutatakse tähed „UN”, millele peab järgnema sõna „JAHUTUSAINENA” või „KONDITSIONEERINA”, näiteks:

UN 1845, SÜSINIKDIOKSIID, TAHKE, JAHUTUSAINENA.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 28. Täiendavad nõuded sõidukile

(1) Ohtlikke veoseid vedava veoüksuse koosseisus võib olla ainult üks täis- või poolhaagis.

(2) Sõiduki tehno seisund peab vastama ohtlike veoste veo sõidukile kehtestatud täiendavatele nõuetele, mis on toodud määruse 5. jaos.

(3) Ohtlike veoste veol kasutatav EX/II, EX/III, FL, OX ja AT sõiduk ning MEMU peab olema läbinud ohtlike veoste veo sõiduki ülevaatuse (edaspidi *ülevaatus*) ja omama määruse lisa 10 kohast kehtivat sõiduki ohtliku veoste veole lubamise tunnistust. Ülevaatus peab sõiduk läbima koos täis- või poolhaagisega, kui veoüksuse koosseisus on täis- või poolhaagis.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(4) Vaakum-jäätmepaagiga sõidukile väljastatud sõiduki ohtliku veoste veole lubamise tunnistusele märgitakse ülevaatusel lause «Sõiduk on varustatud vaakum-jäätmepaagiga».

§ 29. Nõuded paaksõidukitele ja paakkonteineritele

(1) Paaksõidukite paagid (püsi- ja teisaldatavad paagid ning mahutite kogumid) ja paakkonteinerid peavad olema kontrollitud kontrolliõigust omavas ettevõttes ja omama vastavat kasutusluba.
[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

(2) Paaksõiduki paagi ja paakkonteineri paagi külge kinnitatud paagi valmistajatehase andmeplaadil peab olema esmase katsetuse või perioodilise katsetuse (*initial or periodical test*, lühend P) või lekkekatssetuse (*leakproofness test*, lühend L) läbiviimise kuupäeva näitav kirje kujul kuu, aasta ja katsetuse liiki näitav täht (näiteks 07. 2007 P või 07. 2007 L) ja katsetuse läbiviinud asutuse märgis.
[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

§ 30. Tulekustutusvahendid

(1) Igal ohtlikke veoseid vedaval veoüksusel peavad olema käesoleva määruse lisa 17 kohased tulekustutid tuleohutuse seaduse § 32 lõigete 4 ja 5 alusel kehtestatud nõuete kohase A, B ja C klassi tulekahju kustutamiseks või tulekahju kustutamiseks veoüksuse mootori juures või juhikabiinis.

(2) Käesoleva määruse § 36 ja lisa 2 mõistes väikeses koguses ohtlikke veoseid vedaval veoüksusel peab olema üks tulekustuti tuleohutuse seaduse § 32 lõigete 4 ja 5 alusel kehtestatud nõuete kohase A, B ja C klassi tulekahju kustutamiseks, mille vähim maht peab olema 2 kg kuiva pulbrit või samaväärset kustutusainet.

(3) Kui sõiduk on varustatud automaatse või kergelt töölerakendatava püsitudulekustutiga mootori tulekahju kustutamiseks, siis käesoleva määruse lisa 17 veerus 5 toodud tulekustuti ei pea sobima tulekahju kustutamiseks veoüksuse mootori juures.

(4) Tulekustuti peab paiknema autojuhile igal ajal hõlpsasti kättesaadavas kohas ja olema kaitstud ilmastiku mõjude eest. Kahe tulekustuti olemasolu korral peab üks tulekustuti paiknema veoüksuse vasakul ja teine paremal küljel.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 31. Veoüksuse varustus

(1) Ohtlikke veoseid vedava veoüksusega peab olema kaasas järgmine varustus:

- 1) iga sõiduki jaoks tõkisking, mis oma mõõtmetelt sobib sõiduki täismassi ja rataste läbimõõduga;
- 2) kaks toetatud ohutähist;
- 3) vesi või muu spetsiaalne vedelik silmade loputamiseks, välja arvatud ohumärgiste number 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 ja 2.3 kohasel veol.

(2) Ohtlikke veoseid vedava veoüksusega peab olema kaasas igale sõiduki meeskonna liikmele:

- 1) ohutusvest (näiteks standardi EN 471 kohane);
- 2) ohutu käsilamp (taskulamp);
- 3) paar kaitsekindaid;
- 4) silmade kaitsevarustus (näiteks kaitseprillid).

(3) Lisaks lõigetele 1 ja 2 nimetatule peab ohtlikke veoseid vedava veoüksusega olema täiendavalt kaasas järgmine varustus:

- 1) ohumärgiste number 2.3 või 6.1 kohasel veol iga sõiduki meeskonna liikmele hingamisteede kaitsevahendid (näiteks näomask koos kombineeritud gaasi ja tolmu filtriga A1B1E1K1-P1 või A2B2E2K2-P2 tüüpi, mis on sarnane standardis EN 141 kirjeldatule);
- 2) ohumärgiste number 3, 4.1, 4.3, 8 ja 9 kohasel vedelike ja tahkete aineteveol veol kühvel, äravoolutõke ja kogumisõu.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 32. Peatumine ja parkimine

(1) Ohtlike veoste veol võib peatuda ainult meeskonnaliikmete peale- ja mahamineku või veose laadimise ajaks selleks ettenähtud kohtades.

(2) Ohtlikke veoseid vedava veoüksuse peatumisel ja parkimisel peab seisupidur olema töösse rakendatud ja vajadusel paigutatud tõkiskingad.

(3) Hädapeatumisel peavad veoüksusel põlema ohutuled. Kui veoüksuse ohutuled ei põle, siis peab hädapeatumisel autojuht asetama teele veoüksuse varustuses ettenähtud kaks püstiseisvat ohu tähist selliselt, et oleks täidetud «Liiklusseaduse» § 39 lõike 9 nõuded. Autojuht peab kohe rakendama meetmed veoüksuse teelt eemaldamiseks.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 01.07.2011]

(4) Kui hädapeatunud veoüksuses veetavad ohtlikud veosed kujutavad oma loomu poolest ohtu tee kasutajale ja keskkonnale ning veoüksuse meeskond ei ole võimeline hädaohtu kiiresti kõrvaldama, peab autojuht informeerima Häirekeskust ja tee omanikku ning rakendama abinõud veoüksuse teelt eemaldamiseks. Vajaduse korral peab juht võtma tarvitusele ohutusjuhendi kohased abinõud.
[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 33. Sõidukite valvamine

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(1) Käesoleva määruse lisa 18 toodud kogustes lisa 1 veerus 11 toodud aineid ja esemeid vedavat sõidukit tuleb parkimisel valvata. Sõidukit võib ilma valvamata parkida ohutus laos või tehase kinnisel territooriumil. Juhul kui selliseid kohti ei ole, võib sõiduki pärast sõiduki ja veose omavolilist kasutamist tõkestavate vahendite rakendamist parkida ühes järgmistest eraldatud kohtadest:

- 1) valvatavas parklas, mille valvurit on teavitatud koorma iseloomust ning juhi asukohast;
- 2) valveta parklas, kus sõiduk tõenäoliselt ei saa teiste sõidukite poolt kahjustada, või
- 3) sobivas kohas, kus inimesed tavaliselt ei käi ega kogune ning mis on eraldatud avalikust teest ja elamutest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 lubatud parkimiskohta võib kasutada ainult juhul, kui lõike 1 punktis 1 nimetatud kohta ei ole.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud kohta võib kasutada ainult juhul, kui lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud kohti ei ole.

(4) Koormaga MEMU-sid tuleb parkimisel valvata või parkida need ohutus laos või kinnisele territooriumile. Sellest nõudest on vabastatud tühjad puhastamata MEMU-d.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 34. Suitsetamise ja lahtise tule kasutamise keeld

Suitsetamine ja lahtise tule kasutamine on keelatud ohtlike veoste laadimise ajal, pealelaadimist ootavate saadetiste lähedal, seisva veoüksuse juures ja veoüksuses.

§ 35. [Kehtetu - RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

§ 36. Väikeses koguses ohtlike ainete ja esemete vedu

(1) Käesoleva paragrahvi ja lisa 2 mõistes on ohtlikud ained ja esemed määratud veokategooriatesse 0, 1, 2, 3 või 4, nagu näidatud määruse lisa 1 tabeli veerus 10. Tühjad, puhastamata pakendid, mis on sisaldanud veokategooriasse «0» määratud aineid, määratakse samuti veokategooriasse «0». Tühjad, puhastamata pakendid, mis on sisaldanud muudesse kui veokategooriasse «0» määratud aineid, määratakse veokategooriasse «4».

(2) Kui veoüksuses veetavate ohtlike ainete ja esemete kogus ei ületa antud veokategooria jaoks (kui veoüksuses veetavad ohtlikud veosed kuuluvad samasse kategooriasse) määruse lisa 2 tabeli veerus 3 toodud väärtuseid või käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaselt arvutatud väärtust (kui veoüksuses veetavad ohtlikud veosed kuuluvad erinevatesse veokategooriasse), võib neid vedada saadetises ühes veoüksuses ilma määruse §-de 15, 27, 28, 31, 49 ja 50 sätteid rakendamata.

(3) Kui veoüksuses veetavad ohtlikud ained ja esemed kuuluvad samasse kategooriasse, on nende maksimaalne kogus veoüksuses näidatud lisa 2 tabeli veerus 3.

(4) Kui veoüksuses veetavad ohtlikud ained ja esemed on liigutatud ÜRO numbrite 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 ja 1017 alla, võib nende suurim lubatud kogus veoüksuse kohta olla 50 kg.

(5) Kui erinevatesse veokategooriatesse kuuluvaid ohtlikke kaupu veetakse samas veoüksuses, ei tohi koguse ja lõikes 6 toodud teguri korrutiste summa ületada 1000.

(6) Erinevate ohtlike ainete ja esemete samas veoüksuses koosveo üle otsustamiseks on 1. veokategooria korral tegur 50, lõikes 4 nimetatud 1. veokategooria ainete ja esemete korral tegur 20, 2. veokategooria korral tegur 3 ja 3. veokategooria korral tegur 1.

[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

§ 37. Piiratud koguses pakitud ohtlike veoste vedu puudutavad erandid

(1) Piiratud koguses pakitud ohtlike veoste vedu puudutavat erandit võib rakendada, kui selle aine sisepakendi või eseme suhtes kohaldatavat koguselist piirangut näitav number on nullist erinev arv, mis ei ületa lisa 1 veerus 7 toodud koguse suurust, ja selle piiratud koguses aine pakendi kasutamiseks on täidetud vastavad ADR nõuded.

(2) Kui määruse lisa 1 tabeli veerus 7 on antud aine või eseme kohta kirjutatud number null, siis see aine või ese ei ole vabastatud ühestki määruse nõudest.

(3) Ohtlikku ainet võib pakkida sisepakendisse, mis on paigutatud välispakendisse või vahepakendisse. Selliste esemete vedamiseks nagu aerosoolid või gaasi sisaldavad väikemahutid ei ole sisepakend vajalik. Saadetise maksimaalne kogumass ei tohi ületada 30 kg.

(4) Kombineeritud pakendi kasutamise korral võib välispakendiks olla termokahaneva või veniva kilega kaetud kaubaalus. Sellisel juhul esemetest või vahepakendisse paigutatud klaasist, portselanist, keraamilist või teatavatest plastidest sisepakenditest koosneva saadetise maksimaalne kogumass ei tohi ületada 20 kg.

(5) Klassi 8 pakendigrupi II liigituvad vedelad ained klaasist, portselanist või keraamilises sisepakendis peavad olema suletud sobivasse jäika vahepakendisse.

(6) Erinevaid ohtlikke aineid võib ühte saadetisse kokku pakkida arvestades lisa 1 veerus 7 toodud koguselisi piiranguid ainult juhul, kui pakendi lekke korral need ained ei reageeri üksteisega.

(7) Iga saadetis peab olema selgelt ja püsivalt märgistatud lisa 3 toodud märgisega, mis peab olema hästi nähtav, loetav ja taluma ilmastikutingimuste mõju. Märgis tuleb kanda rombikujulise joonega ümbritsetud pinnale mõõtudega vähemalt 100 mm × 100 mm. Rombi kujutise äärejoone laius peab olema vähemalt 2 mm. Kui pakendi suurus seda nõuab, võib mõõdet vähendada, kuid see ei tohi olla vähem kui 50 mm × 50 mm, tingimusel, et märgistus jääb selgesti nähtavaks.

(8) Ohtlikke kaupu sisaldavatel õhuveoks ette nähtud saadetis peab olema märgistatud lisa 3 toodud Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) tehniliste juhendite kohase märgisega, mis peab olema hästi nähtav, loetav ja taluma ilmastikutingimuste mõju. See märgis tuleb kanda rombikujulise joonega ümbritsetud pinnale mõõtudega vähemalt 100 mm × 100 mm. Rombi kujutise äärejoone laius peab olema vähemalt 2 mm. Sümbol «Y» peab olema paigutatud märgistuse keskele ja olema selgesti nähtav. Kui pakendi suurus seda nõuab, võib mõõdet vähendada, kuid see ei tohi olla vähem kui 50 mm × 50 mm, tingimusel, et märgistus jääb selgesti nähtavaks.

(9) Kui piiratud koguses pakitud ohtlike veoste veol kasutatakse veopakendit, siis lisaks käesolevas paragrahvis toodud märgistele kohaldatakse veopakendi osas §-s 24 toodud saadetise märgistamise nõudeid juhul, kui välispakendis sisalduvad ka muid ohtlikke kaupu, mis ei ole pakitud piiratud kogustena, ning ainult nende muude ohtlike veoste kohta.

(10) Piiratud koguses pakitud ohtlike kaupade kaubasaatjad peavad teavitama vedajat enne vedu tõendatavas vormis selliste veoks esitatavate kaupade kogu brutomassist.

(11) Veoüksus, mille täismass ületab 12 tonni ja millega veetakse piiratud koguses ohtlikke kaupu sisaldavaid saadetisi, tuleb tähistada veoüksuse ees ja taga paikneva käesoleva paragrahvi lõike 14 kohase märgisega, välja arvatud juhul, kui veoüksusega veetakse samaaegselt teisi ohtlikke kaupu, mis nõuavad veoüksuse tähistamist käesoleva määruse § 27 kohaselt ohtliku veose tunnusmärgiga. Sellisel juhul võib veoüksus olla tähistatud kas ainult käesoleva määruse § 27 kohase ohtliku veose tunnusmärgiga või lisaks ka käesoleva paragrahvi lõike 14 kohase märgisega.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(12) Üle 12-tonnise täismassiga veoüksustel olevad konteinerid, millega veetakse piiratud koguses ohtlikke kaupu sisaldavaid saadetisi, tuleb tähistada konteineri kõigist neljast küljest käesoleva paragrahvi lõike 14 kohase märgisega, välja arvatud juhul, kui konteineris veetakse samaaegselt teisi ohtlikke kaupu, mis nõuavad konteineri tähistamist käesoleva määruse § 26 kohase ohumärgisega.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(13) Lõikes 14 määratletud märgistust ei pea nõudma, kui piiratud kogustes pakitud ohtlikke kaupu sisaldavate veotavate saadetiste brutomass kokku ei ületa 8 tonni veoüksuse kohta.

(14) Märgistusena kasutatakse lisa 3 toodud märgiseid, välja arvatud minimaalsete mõõtmete osas, mis peavad olema 250 mm × 250 mm.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

§ 37¹. Erandkoguses pakitud ohtlike veoste vedu

(1) Erandkoguses (*Excepted quantities*) (edaspidi tähis E) pakitud ohtlike veoste vedu puudutavat erandit võib rakendada, kui lisa 13 tabelis toodud pakendid vastavad pakkimise ja kasutamise üldistele ja erandkoguse osas kehtivatele ADR erinõuetele.

(2) Kui määruse lisa 1 tabeli veerus 8 on näidatud aine või eseme kohta tähtnumbriline kood «E0», siis selle aine või eseme veol ei ole lubatud kasutada erandkoguse osas kehtivaid lihtsustusi. Kõik ülejäänud «E»-ga algavad tähtnumbrilised koodid tähendavad, et ADR-i sätteid ei rakendata, kui erandkoguses pakkimise tingimused on täidetud.

[RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]

(3) Kui kokku on pakitud erinevate koodidega erandkogustes ohtlikud kaubad, peab välispakendi üldkogus piirduma kõige rangema koodi puhul lubatud kogusega.

(4) Arvestades määruse lisa 13 tabeli veergudes 2 ja 3 toodud konkreetse aine piiranguid võib erinevaid ohtlikke aineid ühte saadetisse kokku pakkida ainult juhul, kui pakendi lekke korral need ained ei reageeri ohtlikult üksteisega.

(5) Iga saadeti peab olema selgelt ja püsivalt märgistatud erandkoguse tähisega «E», mis asetseb ruudukujulise joonega piiratud pinnal mõõtmetega vähemalt 100 mm × 100 mm. Kasutada on lubatud musta või punast viirutatud joont ja sama värvi sümbolit «E» valgel või muul sobival kontrastsel taustal. Tähisel tuleb sümboli «E» all ära näidata igas saadeti sisalduva ohtliku kauba kohta lisa 1 veerus 6 esitatud esimese ohumärgise number. Kui saadeti ei ole mujal kaubasaatja või vastuvõtja nime nimetatud, tuleb ka see kanda tähisele kõige alumise reana.

(6) Saadete arv igas veokis või konteineris ei tohi olla suurem kui 1000.

(7) Kui erandkogustes veetavatele ohtlikele veostele on lisatud dokument või dokumendid (nagu mereveo lastikiri, õhuveokiri või CMR/CIM veokiri), peab vähemalt üks neist sisaldama märget «erandkogustes ohtlikud kaubad» ning saadete arvu.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(8) Erandkoguses ohtlikke kaupu sisaldavale veopakendile kantakse lõikes 5 nimetatud märgistus, välja arvatud, kui veopakendis sisalduvate saadete märgistus on selgesti nähtav.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

5. jagu Sõiduki tehnoseisundile esitatavad täiendavad nõuded

[RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 38. Elektriseadmed

(1) EX/III, FL, OX ja AT sõidukite elektrisüsteemis kasutatavad juhtmed peavad olema küllaldase ristlõikega, et vältida nende ülekuumenemist. Juhtmed peavad olema nõuetekohaselt isoleeritud. Kõik vooluringid peavad olema kaitstud sulavkaitsme või automaatlülitiga, välja arvatud järgmisi seadmeid ühendavad juhtmed:

- 1) akut mootori külmalt käivitamise ja peatamise süsteemiga;
- 2) akut generaatoriga;
- 3) generaatorit sulavkaitsmete või automaatlülitite karbiga;
- 4) akut käivitiga;
- 5) akut aeglusti juhtimissüsteemi karbiga, kui see süsteem on elektriline või elektromagnetiline;
- 6) akut tugitelje elektrilise tõsteseadmega.

(2) Juhtmed peavad olema kindlalt kinnitatud ja paigaldatud nii, et nad oleks piisavalt kaitstud mehaaniliste löökide ja kuumuse eest. Lõikes 1 nimetatud kaitsmeta vooluringid peavad olema võimalikult lühikesed.

(3) EX/III ja FL sõiduki massilüliti peab paiknema akule nii lähedal kui võimalik, kusjuures seade, mis kergendab distantsmassilüliti vooluringide lahutamist ja ühendamist, peab olema paigaldatud juhiruumi, olema juhile kergesti kättesaadav ja silmatorkavalt märgistatud ning kaitstud tahtmatu kasutamise eest kas kaitsekattega, kahekordse lülitamise seadmega või muul sobival viisil. Lüliti kere peab olema kaitseastmega IP65 ja juhtmete ühendused akulüliti peavad omama kaitseastet IP54 vastavalt ADR nõuetele. See ei kehti, kui need ühendused on kere sees, milleks võib olla aku kast. Sel juhul on piisav isoleerida ühendused kaitseks lühise eest (näiteks kummiotsikutega).

(4) EX/II, EX/III ja FL sõiduki akuklemmid peavad olema elektriliselt isoleeritud või kaetud isoleeriva akukasti kaanega. Kui akud ei paikne mootoriruumi katte all, siis peavad nad olema ventileeritud kastis.

(5) EX/III ja FL sõidukite elektriseadmete osad, sh toitejuhtmed, mis jäävad pingestatuteks akulüliti avatud asendis, peavad olema kõlblikud kasutamiseks vastavalt ADR nõuetele.

(6) Juhtmed massilülitist elektriseadmetele, mis jäävad pingestatuteks, kui akulüliti on lahti ühendatud, peavad olema ülekuumenemise vastu kaitstud sobivate vahenditega (näiteks sulavkaitsmed, kaitselülitid või voolupiirikud).

(7) Tagapool kabiini paiknevad EX/II ja FL sõiduki elektriseadmed peavad olema kavandatud, valmistatud ja kaitstud nii, et sõiduki normaalses kasutamistingimustes ei saa tekkida mingit sädelemist ega lühist ja riskid oleks minimaalsed kokkupõrke või deformatsiooni korral. Juhtmed peavad olema sõiduki normaalse kasutamise kestel kaitstud löökide, kulumise ja hõõrdumise eest (näiteks kasutades polüamiidist gofreeritud toru, polüuretaanist katet või terasniitidega isoleerivat katet).

(8) Blokeerumatu pidurisüsteemi andurite juhtmed ei vaja lisakaitset.

(9) Keermestatud sokliga hõõglampe ei tohi kasutada.

(10) Elektrilised ühendused veduki ja haagise vahel peavad omama kaitseastet IP54 vastavalt ADR nõuetele ja vältima ühenduse juhusliku katkemise.

§ 39. Pidurid

(1) Mootorsõidukid ja haagised, mis on ette nähtud ohtlike veoste vedamiseks, peavad vastama ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 13 pidurisüsteemi puudutavatele nõuetele.

(2) EX/III, FL, OX ja AT tüüpi mootorsõidukid peavad vastama ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 13 lisa 5 pidurisüsteemi puudutavatele nõuetele ja olema varustatud aeglustisüsteemiga.

(3) Haagised peavad olema varustatud tõhusa süsteemiga pidurdamiseks või paigal hoidmiseks, kui nad on eraldatud vedavast sõidukist.

(4) Haagised peavad olema varustatud tõhusa, kõikidele ratastele toimiva rikkepiduriga, mis käitatakse vedava sõiduki sõidupiduri juhtimisega ja mis automaatselt peatab haagise haakeseadme purunemise korral. [RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 40. Tuleohu vältimine

(1) EX/II ja EX/III tüüpi sõiduki kabiini ehituses peab kasutama ainult raskesti põlevaid materjale, mille põlemiskiirus ei tohi ületada 100 mm/min.

(2) OX sõidukil peab olema kabiini taha paigaldatud metallist või muust sobivast materjalist paagi laiune kaitsekilp. Mis tahes aken kabiini tagaseinas või kaitsekilbis peab olema hermeetiliselt suletud, valmistatud tulekindlast ohutust klaasist ja olema tulekindlas raamis. Paagi ja kabiini või kaitsekilbi vahe peab olema 15 cm.

(3) EX/II, EX/III, FL ja OX sõiduki mootori või eriseadme tööks ettenähtud kütusepaagid peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) mis tahes lekke korral peab kütus voolama maapinnale kokkupuutesse sattumata sõiduki kuumade osade või veosega;

2) bensiini sisaldavad kütusepaagid peavad olema varustatud täiteavas tõhusalt toimiva leegipüüduriga või sulguriga täiteava hermeetiliseks sulgemiseks.

(4) EX/II, EX/III, FL ja OX tüüpi sõiduki mootor peab olema paigutatud ja varustatud nii, et oleks välditud veose süttimine või mittevastuvõetav kuumenemine. EX/II ja EX/III sõidukite mootor peab olema kompressioonsüütega (diiselmootor).

(5) EX/II, EX/III ja FL tüüpi sõiduki heitgaasi väljalaskesüsteem peab olema paigaldatud ja kaitstud nii, et oleks välditud veose süttimine või mittevastuvõetav kuumenemine. Diiselmootorit sisaldava paagi all asuvad väljalaskesüsteemi osad peavad olema sellest vähemalt 100 mm kaugusel või kaitstud soojuskaitsekilbiga.

(6) EX/III, AT, FL ja OX tüüpi sõiduki kabiini taga paikneva kõrget temperatuuri tekitava aeglustisüsteemiga varustatud sõidukil peab olema soojuskaitsekilp, mis on kindlalt kinnitatud ja paikneb otseselt selle süsteemi ja kütusepaagi või veose vahel nii, et oleks välditud ka kohalik paagi seina või veose kuumenemine. Lisaks peab soojuskaitsekilp kaitsema pidurisüsteemi veose mis tahes väljavoolu või lekke eest ka õnnetusjuhtumil (näiteks kahekihiline kilp).

§ 41. Erinõuded EX/II ja EX/III sõidukile

(1) Sõiduki kere ehituseks ei tohi kasutada materjale, mis võivad veetava plahvatusohtliku ainega ühinedes moodustada ohtliku koostisega ühendeid. Sõiduk peab olema selliselt ehitatud, et üheski olukorras heitgaasisüsteem või selle osad ei põhjustaks veosele ohtu veoseruumi sisepindade temperatuuri tõusuga üle 80 °C.

(2) Elektrisüsteemi lubatud pinge ei tohi ületada 24 V.

(3) Elektriseadmete paigaldus veoseruumis peab olema tolmukindel (vähemalt IP54 või sellega ekvivalentsete nõuete kohane) või sobivusgrupi J puhul vähemalt IP65 nõuete kohane.

(4) EX/II sõiduk peab olema konstrueeritud, ehitatud ja varustatud nii, et plahvatusohtlik aine on kaitstud välise ohu ja ilmastiku eest. Sõiduk peab olema kinnine või kaetud. Tent peab olema rebenemis- ja veekindel, raskelt süttiv ja tihedalt katma kõik sõiduki küljed mitte väiksema ülekattega kui 20 cm sõiduki küljest allapoole ning kinnituma lukustuva seadmega.

(5) EX/II sõiduki kinnisel veoseruumil ei tohi olla aknaid ja kõik avad peavad olema suletavad lukustatavate uste või katetega.

(6) EX/III sõiduki veoseruum peab olema kinnine. Veoseruum peab olema ühes tükis. Kere soojusisolatsioon peab olema võrdne vähemalt 10 mm paksuse tulekindlaks töödeldud raskeltsüttiva puidu kihiga kaetud metallvälisseinaga või kere tulekindlus peab tagama, et leek või kohtsoojenemine üle 120 °C ei tungiks kere sisemusse kiiremini kui 15 minuti vältel alates tule süttimisest, mis oli tingitud sõiduki kasutamisest (nagu näiteks rehvide süttimine). Kõik ukсед peavad olema lukustatavad. Need peavad olema konstrueeritud ja paigaldatud nii, et ühenduskohad oleksid kaetud.

(7) EX/III sõiduki mootor peab asetsema veoseruumi esiseinast eespool ja ei tohi olla veoseruumi põranda all. Ühelgi juhtumil ei tohi veoseruumi sisepinnal temperatuur tõusta üle 80 °C.

(8) EX III sõiduk peab olema varustatud mootoriruumi jaoks mõeldud automaatse tulekustutusüsteemiga. [RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(9) EX III sõidukis olev veos peab olema rehvide süttimise eest kaitstud metallist soojuskaitsekiilbiga. [RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 42. Erinõuded teatud FL, OX ja AT tüüpi paaksõidukile

(1) Käesolevas paragrahvis paaksõiduki all on mõeldud püsipaagis, mahutikogumis ja kergpaagis mahuga üle 1 m³ või paakkonteineris, teisaldatavas paagis ja MEGC-is mahuga üle 3 m³ ohtlikke veoseid vedavat FL, OX ja AT sõidukit.

(2) Kui sõidukile on paigaldatud kergpaak, siis kogu veoüksus peab vastama paaksõidukile ette nähtud nõuetele.

(3) Paaksõiduki, anumakogumiga sõiduki ja kergpaagiga sõiduki kinnituselemendid peavad taluma veosest tingitud staatilist ja dünaamilist koormust vastavalt ADR nõuetele.

(4) Metallist või tugevdatud fiiberplastikust paakidega FL sõiduki ja anumakogumiga sõiduki osad peavad olema ühendatud sõiduki veermikuga vähemalt ühe hästi elektrit juhtiva ühendusega. Juhtmete ühenduskohtade elektrokeemilist korrosiooni peab võimalikult vältima.

(5) Tagakaitseraud peab kaitsema sõidukit tagant kogu paagi laiuses. Kaitseraua kaugus paagi tagaseinast peab olema vähemalt 100 mm ja seda mõõdetakse paagi tagaseina tagumisest punktist, osast või liseseadmest, millega võib veetav aine kontakteeruda. Mahalaadimisel taha kallutataval puisteveo sõidukil ja vaakum-jäätmepaagiga sõidukil ei nõuta kaitserauda, kui nende tagaosa on ehitatud nii, et see kaitseb veoseruumi samuti nagu kaitseraud.

(6) Lõige 5 ei kehti paakkonteineri, MEGC-i või teisaldatava paagiga ohtliku veose veo sõidukile.

(7) FL sõidukid peavad vastama lisaks § 38 nõuetele järgmistele erinõuetele:

1) sõiduki elektriseadmed ja nende paigaldus peavad täitma nende seadmete gruppidele ette nähtud veetavast ainest sõltuvaid temperatuuriklassi nõudeid;

2) plahvatusohtliku atmosfääriga alale või alale, kus see võib tekkida, paigaldatud elektriseadmed peavad olema sellise kvaliteediga ja nõutava ohutusega, mis tagaks nende kasutamise ohtlikus tsoonis. Ohtlikud tsoonid on:

a) tsoon 0 – paakides, täitmis- ja tühjendamisseadmetes ja aurutagastustorudes;

b) tsoon 1 – täitmis- ja tühjendamisseadmete kappides ja vähemalt 0,5 m kaugusel ventilatsiooniseadmetest ja kaitseklappidest;

3) tina sisaldusega püsielektriseadmed, mis ei kuulu 0 ega 1 tsooni, peavad vastama tsooni 1 üldnõuetele, juhikabiinis paiknevad seadmed peavad vastama tsooni 2 nõuetele. Elektriseadmete grupid peavad vastama ADR erinõuetele sõltuvalt veosest.

[RTL 2003, 85, 1247- jõust. 26.07.2003]

§ 43. Erinõuded kontrollitud veoseruumi temperatuuriga sõidukile

4.1 klassi isereageerivate ainete või 5.2 klassi orgaaniliste peroksiidide veoks määratud isoleeritud, jahutatavate ja mehaaniliselt jahutatavate kontrollitud temperatuuriga sõidukid peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) sõiduki ehitus ja varustus peab kindlustama ADR nõuetele vastava veoseruumi jahutuse ja veose püsiva nõuetekohase temperatuuri. Soojusülekandeegur ei tohi olla suurem kui 0,4 W/m² K;

2) sõiduk peab olema selliselt sisustatud, et aine või jahutusvedeliku aurud ei pääseks juhikabiini;

3) juhikabiinist peab igal ajahetkel olema võimalik määrata veoseruumi temperatuuri;

4) jahutust kahjustamata veoseruumi ventilatsioon või ventilatsiooniklapp peab välistama seal ohtliku rõhu tõusu;

5) jahutus ei tohi olla tuleohtlik;

6) sõiduki mehaanilised jahutusseadmed peavad olema võimelised töötama sõltumatult sõiduki veomootorist.

§ 44. Leeksoojendi

(1) Sõiduki leeksoojendi ja nende heitgaaside suunamine peab olema kavandatud, paigutatud, kaitstud ja kaetud nii, et oleks välditud veose süttimine või mittevastuvõetav kuumenemine. See nõue loetakse täidetuks, kui seadme kütusepaak ja heitgaaside väljalaskesüsteem täidavad sõiduki kütusepaagile ja väljalaskesüsteemile kehtestatud nõudeid.

(2) Leeksoojendi tööst väljalülitamine peab toimuma järgmiste meetoditega:

- 1) ettekatsetatud käsitsi väljalülitamine juhikabiinist;
- 2) sõiduki mootori seiskumine. Sellisel juhul võib juht seadme käsitsi uuesti töösse lülitada;
- 3) sõidukil oleva ohtliku veose laadimispuumba tööselülitamine.

(3) Lubatud on leeksoojendi edasitöötamine inertsrežiimil pärast väljalülitamist. Lõikes 2 nimetatud meetodite 2 ja 3 korral peab põlemisõhuga varustamise sobivate vahenditega katkestatama pärast järeltöötamise tsükli kestusega mitte enam kui 40 sekundit.

(4) Leeksoojendi peab töösse lülitama käsitsi. Programmseadmed on keelatud.

(5) Gaasilisel kütusel töötavad leeksoojendid ei ole lubatud.

§ 45. Lisanõuded leeksoojendi paigaldamiseks EX/II ja EX/III sõidukile

(1) Leeksoojendit ei tohi paigaldada EX/II ja EX/III sõiduki veosruumi.

(2) Leeksoojendi peab vastama järgmistele lisanõuetele:

- 1) lüliti peab olema paigaldatud väljapoole juhikabiini;
- 2) seadet peab olema võimalik välja lülitada veosruumi välisküljelt;
- 3) nõutav ei ole tõend selle kohta, et soojusvaheti peab vastu lühendatud töötähtsüklile inertsrežiimil pärast väljalülitamist.

(3) Veosruumi ei tohi paigaldada kütusepaaki, jõuallikat, põlemisõhu ja küttesüsteemi õhuvõtu sisselasketorusid. Välditud peab olema võimalus, et veos sulgeb kütteseadme õhu väljundava. Veose pakendite temperatuur ei tohi tõusta üle 50 °C.

§ 46. Lisanõuded leeksoojendi paigaldamiseks teatud sõidukile

(1) Kui sõiduk valmistaja sildi järgi on ehitatud ohumärgistega nr 3, 4.1, 4.3, 5.1 või 5.2 tähistatud veoste veoks, siis sõiduki veosruumi ei tohi paigaldada kütusepaaki, jõuallikat, kütteseadme õhuvõtu torusid või leeksoojendit. Peab olema kindlustatud, et veos ei sulge leeksoojendi õhu väljundava. Veose soojenemise temperatuur ei tohi ületada 50 °C. Veosruumi paigaldatud leeksoojendi peab olema ehitatud nii, et selle töötamisel oleks välditud plahvatava atmosfääri süttimine.

(2) FL sõidukil on lubatud kasutada ainult leeksoojendit, mille kohta on esitatud tõend, et soojusvahendi peab vastu 40-sekundilise kestusega inertsrežiimil töötamise tsükli korral kogu seadme tavalise kasutamisaaja.

§ 47. Lisanõuded leeksoojendi paigaldamiseks pakendis veo sõidukile

Leeksoojendi paigaldamisel pakendis ohtlikku veost vedavale sõidukile (v.a EX/II ja EX/III sõiduk), kui sõiduk valmistaja sildi järgi on ehitatud ohumärgistega nr 1, 1.4, 1.5, 1.6, 3, 4.1, 4.3, 5.1 või 5.2 tähistatud veoste veoks, ei tohi veosruumi paigaldada kütusepaaki, jõuallikat, põlemisõhu või kütteseadme õhuvõtutorusid. Välditud peab olema võimalus, et veos sulgeb kütteseadme õhu väljundava. Veose pakendi temperatuur ei tohi ületada 50 °C. Veosruumi paigaldatud kütteseadme peab olema konstrueeritud nii, et seadme töötamisel oleks välistatud plahvatusohtliku atmosfääri süttimine.

§ 48. Lisanõuded leeksoojendi paigaldamiseks puisteveo sõidukile

Kui sõiduk valmistaja sildi järgi on ehitatud ohumärgistega nr 4.1, 4.3 või 5.1 tähistatud veoste veoks, siis ei tohi veosruumis paikneda kütusepaaki, jõuallikat, põlemisõhu või leeksoojendi õhuvõtutorusid. Samuti ei tohi paigaldada veosruumi kütteseadme heitgaasitoru otsa. Veos ei tohi sulgeda kütteseadme õhu väljundava otsa. Veose temperatuur ei tohi tõusta üle 50 °C. Veosruumi paigaldatud kütteseadme peab olema konstrueeritud nii, et seadme töötamisel oleks välistatud plahvatusohtliku atmosfääri süttimine.

§ 48¹. Lisanõuded mobiilsele lõhkeainete tootmisüksusele

(1) MEMU peab täitma käesoleva määruse 5 jaos EX III sõidukitele kehtestatud lisanõuded.

(2) Paakidel, mahtkonteineritel ja pakitud lõhkeainete jaoks ette nähtud eriseksioonidel, mis on valmistatud metallist või fiiber-sarrustatud plastmaterjalist, peab olema vähemalt üks toimiv elektriühendus rungaga.

Vältida tuleb kontakti metalliga, mis võib põhjustada elektrokeemilist korrosiooni või reageerimist paakides ja mahtkonteinerites veetavate ohtlike veostega.

(3) Sõiduki taha tuleb paigaldada kogu paagi laiuses tagantlöögile piisavalt hästi vastu pidav kaitseraud. Kaugus paagi tagumise seina ja kaitseraua tagumise osa vahel peab olema vähemalt 100 mm (mõõdetuna paagi seina kõige tagumisest punktist või veetavate ainetega kontaktis olevatest manustest või lisaseadmetest). Sõidukitel, millel on tagant tühjentav kallutatav korpus, ei pea olema kaitserauda, kui korpuse tagumised manused on varustatud kaitsevahenditega, mis pakub korpusele kaitserauaga samaväärset kaitset.

(4) MEMU-d peavad olema varustatud mootoriruumi jaoks mõeldud automaatsete tulekustutusüsteemidega.

(5) Koorem peab olema rehvide süttimise eest kaitstud metallist soojuskaitsekiibiga.

(6) MEMU-del asuvad töötlemisseadmed ning erisektsioonid peavad olema varustatud lukuga.
[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

6. jagu Koolitus

§ 49. Ohtlike veoseid vedava autojuhi koolitus

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

(1) Ohtlike veoseid vedava sõiduki juht peab läbima põhikoolituse ja käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 toodud juhtudel täiendava erikoolituse ning sooritama sellekohase eksami autoveoseaduse § 28 alusel kehtestatud ohtlike veoste koolituse korra kohaselt.

(2) Sõiduki või MEMU-de juht, kes veab ohtlike veoseid püsi- või kergpaakides, mille maht ületab 1 m³, üle 1 m³ kogumahuga anumakogumiga sõiduki juht ning veoüksuse kohta üle 3 m³ mahuga paakkonteinerites, teisaldatavates paakides või MEGC-des ohtlike veoseid vedava sõiduki või MEMU-de juht peab osalema erikoolitusel, mis käsitleb vedu paakides.

(3) Sõiduki juht, kes veab klassi 1 aineid või esemeid, välja arvatud käesoleva määruse lisa 1 veerus 4 toodud aine liigi koodi 1.4S kohased ained ja esemed, ja MEMU-de juht, kes veab klassi 1 ainete või esemete ning klassi 5.1 ainete segakoormaid, ja ADR nõuetest tulenevate teatud radioaktiivseid materjale vedava sõiduki juht peab läbima vastava erikoolituse.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 50. Isikute koolitus, kes lisaks autojuhtidele on seotud autoveoga

(1) Ohtlike ainete peale- ja mahalaadimise ning ladustamisega tegelevate töötajate koolitus peab tagama veos osalejate §-des 5–12³ toodud ohutuse ja turvalisuse tagamise alaste kohustuste täitmise ja võib toimuda kas ettevõttes või koolitusasutuses.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

(2) Laadimisega ja ladustamisega tegelevatele töötajatele peab perioodiliselt läbi viima täienduskoolitust.

(3) Ohtliku veose veo või sellega seotud ohtliku veose pakkimise, laadimise, täitmise või mahalaadimisega tegeleva ettevõtte ohutusnõunik peab olema läbinud «Kemikaaliseaduse» § 11 lõike 2 punkti 5 kohase koolituse.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

4. peatükk NÕUETE TÄITMISE KONTROLLIMINE

§ 51. Kontrollimise korraldus

(1) Kontrolli määruse täitmise üle teostavad politseiametnikud ja teised seaduse alusel autovedude üle kontrolli ülesandeid täitvad ametiisikud.

(2) Kontrolli läbiviimisel tuleb kasutada lisa 8 toodud kontrollkaarti.

(3) Kontrollimiseks valitud kohad peavad võimaldama määruse nõudeid rikkuvate sõidukite vastavusse viimist nõudmistega või sõiduki kohapeale või selleks ettenähtud kohta seismajätmist liiklust ohustamata.

(4) Kontrolli võib läbi viia ettevõtja juures, kelle kaudu on liiklusesse saanud ohutusnõuetele mittevastav veos.

(5) Lõikes 1 toodud kontrollimisel peab arvestama nõuete rikkumisest tuleneva ohu taset.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

- (6) Kõrgendatud ohuga on seotud järgmised rikkumised:
- 1) veoks keelatud ainete vedu;
 - 2) veose leke;
 - 3) vedu toimub sobimatu veovahendiga;
 - 4) puistes vedu kasutamiskõlbmatus konteineris;
 - 5) veoks kasutatakse paaksõidukit või lõhkeaineveokit, millel puudub ohtlike veoste autoveole lubamise tunnistus;
 - 6) autoveole lubamise tunnistus on aegunud ja sõiduki kasutamisest tuleneb otsene oht;
 - 7) kasutatakse nõuetele mittevastavat pakendit;
 - 8) pakendi kasutamist ei näe ette pakkimisjuhend;
 - 9) ei täideta segapakkimise erinõudeid;
 - 10) ei täideta veose valvamise ja hoiustamise nõudeid;
 - 11) ei täideta segalaadimise nõudeid;
 - 12) paagi täiteaste on lubatust suurem;
 - 13) veoüksuses veetava suurima lubatava koguse piir on ületatud;
 - 14) veose ohtlikkuse varjamine (nt vedodokumendid puuduvad, sõiduk või saadeti tähistamata);
 - 15) vedu ohumärgiste ja tunnusmärkidega tähistamata sõidukiga;
 - 16) kõrge ohuastmega veose kohta puudub teave (nt UN number, tunnusnimetus, pakendigrupp);
 - 17) autojuhil puudub ohtlikku veost vedava autojuhi koolituse tunnistus;
 - 18) lahtise tule kasutamine või suitsetamine §-s 34 nimetatud juhtudel.
- [RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

- (7) Keskmise ohuga on seotud järgmised rikkumised:
- 1) veoüksuse koosseis on rohkem kui üks täis- või poolhaagist;
 - 2) autoveole lubamise tunnistus on aegunud, kuid sõiduki kasutamisest ei tulene otsest ohtu;
 - 3) sõidukil puuduvad nõuetekohased tulekustutusvahendid;
 - 4) sõidukil puudub nõuetekohane lisavarustus;
 - 5) ei täideta pakendi, IBC või suurpakendi katsetuse või kasutusaegade nõudeid;
 - 6) saadeti on vigastatud pakendis, IBC-s või suurpakendis;
 - 7) saadetist veetakse kasutamiskõlbmatus konteineris;
 - 8) paak või paakkonteiner (kaasa arvatud tühjad puhastamata) ei ole korralikult suletud;
 - 9) kombineeritud pakendite vedu, kui väline pakend ei ole korralikult suletud;
 - 10) nõuetele mittevastav märgistus või tähistus, välja arvatud lõike 8 punktis 1 nimetatud juhtudel;
 - 11) puudub ohutusjuhend;
 - 12) sõiduk ei ole korralikult valvatud või pargitud.
- [RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

- (8) Väikese ohuga on seotud järgmised rikkumised:
- 1) veovahendi suurel ohumärgisel või oranži värvi ohtliku veose tunnusmärgil ei vasta tähtede või numbrite suurused või sümbolite kujutised nõuetele;
 - 2) vedodokumendi sisu ei vasta nõuetele (ei kohaldata kõrgendatud ohuastmega veose korral, millal lähtutakse lõike 6 punktist 16);
- [RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]
- 3) autojuhil ei ole ohtlikku veost vedava autojuhi koolituse tunnistus kaasas, kuid kehtiv tunnistus on olemas.
- [RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

5. peatükk PÄDEVAD ASUTUSED

§ 52. Pädevate asutuste tegevusvaldkonnad

- (1) Maanteeamet korraldab pädeva asutusena:
- [RT I 2010, 37, 226- jõust. 02.07.2010]
- 1) ohtlikku veost vedavate autojuhtide koolitust, teostab nende eksamineerimist ja annab välja lisas 9 toodud tunnistuse;
 - 2) riigisisesele autoveole lubatavate sõidukite tehnoseisundi määrase nõuetele vastavuse kontrolli ja annab välja lisas 10 toodud tunnistuse;
 - 3) rahvusvahelisele autoveole lubatavate sõidukite tehnoseisundi ADR nõuetele vastavuse kontrolli ja annab välja lisas 11 toodud tunnistuse;
 - 4) ettepanekute läbivaatamist ohtlike veoste autoveo autojuhtide koolitamise õppeasutuste tunnustamiseks ja teostab regulaarselt kontrolli ohtlike veoste veo autojuhtide koolitamise vastavuse osas käesoleva määrase ja ADR nõuetele.
- (2) [Kehtetu - RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]
- (3) [Kehtetu - RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 53. Varasema õigusakti kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 53¹. Üleminekusätted

(1) Enne 2009. aasta 1. veebruari väljastatud lisa 4 kohast ohutusjuhendit võib kasutada kuni 2009. aasta 30. juunini.

[RTL 2009, 10, 116- jõust. 01.02.2009]

(2) Enne käesoleva määruse jõustumist registreeritud ja kasutusele võetud mobiilsete lõhkeainete tootmisüksuste (MEMU) kasutamist on lubatud jätkata ka siis, kui nad ei vasta uutele ADR 2009. a nõuetele.

[RTL 2009, 75, 1094- jõust. 03.10.2009]

(3) Enne käesoleva määruse jõustumist kasutusele võetud § 37 kohast piiratud koguses pakitud ohtlike veoste vedu puudutava erandi märgist võib kasutada kuni 1. jaanuarini 2012. aastal.”

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(4) Enne käesoleva määruse jõustumist välja antud autojuhi koolitustunnistused kehtivad kuni nende tunnistusel märgitud kehtivusaja lõpuni, kuid mitte kauem kui 1. jaanuarini 2017. aastal.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(5) Enne käesoleva määruse jõustumist väljastatud lisa 4 kohast ohutusjuhendit võib kasutada kuni 2013. aasta 31. detsembrini.

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

§ 54. Määruse jõustumine

(1) Käesoleva määruse § 1 lõike 3 punktis 11 nimetatud klass 7 radioaktiivsete materjalide osas jõustub määrus kehtestatud korras, ülejäänud klasse puudutav osa jõustub 1. juulil 2002. aastal.

(2) Käesoleva määruse § 38 lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuded juhtmestikule § 3 punkti 24 alapunktis d) nimetatud AT sõidukite osas jõustuvad 1. jaanuaril 2005. aastal.

(3) Käesoleva määruse § 39 lõige 2 jõustub 2010. aasta 1. jaanuaril.

(4) Käesoleva määruse § 30 lõikes 2 nimetatud täiendavad nõuded käsitulekustutite kustutusaine kogumahu osas jõustuvad 2005. aasta 1. jaanuaril.

(5) Käesoleva määruse § 49 lõike 1 punkt 1¹ jõustub 1. jaanuaril 2007. aastal.

[RTL 2005, 116, 1830- jõust. 11.12.2005]

(6) Käesoleva määruse § 29 lõige 2 jõustub 1. juulil 2010. aastal.

[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

(7) Käesoleva määruse lisa 5 kohase ohumärgise nr 5.2 näidise uus kujundus jõustub 1. juulil 2009. aastal.

[RTL 2007, 85, 1427- jõust. 17.11.2007]

(8) Käesoleva määruse lisa 9 kohase autojuhi koolitustunnistuse uus kujundus jõustub 1. jaanuaril 2012. aastal.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

(9) Käesoleva määruse paragrahvi § 32 lõige 3 jõustub 1. juulil 2011 koos uue liiklusseaduse jõustumisega.

[RT I, 10.06.2011, 1- jõust. 13.06.2011]

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (EÜT L 260, 30.09.2008, lk 13–59), parandatud Euroopa Komisjoni direktiiviga 2012/45/EÜ (ELT L 332, 04.12.2012, lk 18–19) ning EÜ Nõukogu direktiivi 95/50/EÜ ohtlike kaupade maanteeveo kontrollimise ühtse korra kohta (EÜT L 249, 17.10.1995, lk 35–40), parandatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiviga 2001/26/EÜ (EÜT L 168, 23.06.2001, lk 23–24) ja Euroopa Komisjoni direktiiviga 2004/112/EÜ (ELT L 367, 14.12.2004, lk 23–28).

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

Lisa 1 Ohtlike veoste nimekiri ÜRO numbrite järjestuses

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

Lisa 2 Väikeses koguses ohtlike ainete ja esemete vedu

[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 3](#) Piiratud koguses ohtlikku veost sisaldava pakendi märgistus

[Lisa 4](#) ADR kohased kirjalikud juhised
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 5](#) Ohumärgised
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 6](#) Ohu tunnusnumbrite tähendused
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 7](#) [Kehtetu - RTL 2005, 116, 1830 - jõust. 11.12.2005]

[Lisa 8](#) Ohtliku veose kontrollkaart
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 9](#) Juhi ADR koolitustunnistus

[Lisa 10](#) Sõiduki teatud ohtlike veoste riigisisesele autoveole lubamise tunnistus

[Lisa 11](#) Sõiduki teatud ohtlike veoste rahvusvahelisele autoveole lubamise tunnistus

[Lisa 12](#) Kõrge ohuastmega ohtlike veoste loetelu

[Lisa 13](#) Erandkogused

[Lisa 14](#) Piirangud ohtlikke veoseid läbi tunnelite vedavatele veoüksustele

[Lisa 15](#) Fumigeeritud veovahendi hoiatusmärk

[Lisa 16](#) Lämmatava mõjuga külmutusaine märgis
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 17](#) Tulekustutite vajadus veoüksusel
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]

[Lisa 18](#) Sõiduki valvet puudutavad kohustused
[RT I, 12.06.2013, 16- jõust. 01.07.2013]